

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

Jaunimo Metai

Birželis - June 17, 1966

Nr. 68

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PO NATO KONFERENCIJOS

NATO UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIŲ KONFERENCIJA BRUSELYJE PASIBAIGĖ TAKTIŠKU VOKIEČIŲ LAIMEJIMU, NES PRANCŪZAI SUTIKO DERĖTIS DEL SAVO KARIUOMENĖS PALIKIMO VOKIEČIŲ TERITORIJOJE NE SU VOKIEČIAIS TIESIOGIAI, KO VOKIEČIAI BIJOJO, BET SU NATO.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

"Ar kancleris buvo patenkintas?" -- klausė Valstybės Sekretorius Dean Rusk vokiečių užsienio reikalų ministro Schroederio, kuris jį palydėjo iki lėktuvo, besiruošiančio grįžti į Washingtoną. Rusk dalyvavo Bruselio NATO užsienio reikalų ministerių konferencijoje, o po jos, kartu su savo kolega Schroederiu, aplankė kanclerį Erhardą Bonnoje ir aptarė jos rezultatus. Schroederis linktelėjo galva, o kai Ruskas lėktuvą pajudėjo, jis pareiškė savo bendradarbiams: "Figūros sustatytos. Žaidimas gali prasidėti. Mes jį laimėsime".

Kad tas figūras sustatyti, Rusk susitiko su Schroederiu dar prieš konferenciją JAV pasiuntinybės patarėjo John Mc Sweeney viloje Brusele. Abiem buvo aišku, kad NATO tik tuo atveju galima išgelbėti nuo visiško sugriovimo, jei likusieji 14 tos sąjungos narių laikysis bendrai. Panašiai buvo su Europos Bendrąja Rinka. Jos penkiems nariams griežtai laikantis kartu, Prancūzija padarė nuolaidų.

Prieš tai Rusk tam tikslui dar lankėsi Norvegijoje, konferavo su graikais ir turkais, kuriems pažadėjo ne tik amerikiečių, bet ir vo-

kiečių pagalbą apsiginklavimui.

Po tų paruošiamųjų darbų 14 NATO narių labai greitai Bruselyje sutarė, kad jie ir toliau pasilieka sąjungoje ir nutarė tartis dėl jos reformų, kurios jau seniai buvo reikalingos, bet kalbos apie tai vis buvo atidėliojamos, kol pagaliau de Gaulle pasitraukimas privertė apie tai kalbėti. Buvo nutarta iškelti NATO karinę vyr. būstinę iš Paryžiaus. Nuomonių skirtumas buvo tik dėl politinės vyr. būstinės iškėlimo. Mat, de Gaulle pasitraukia tik iš karinės organizacijos, bet toliau palieka, ar bent nori palikti NATO nariu be iš anksto nutartų karinių įsipareigojimų. JAV ir D. Britanijos užs. reikalų ministrai buvo už perkėlimą ir politinio centro, italai ir kanadiečiai patarė nesiskubinti, o Schroederis pareiškė esant tuo klausimu neutralus dėl vidaus politinių sumetimų.

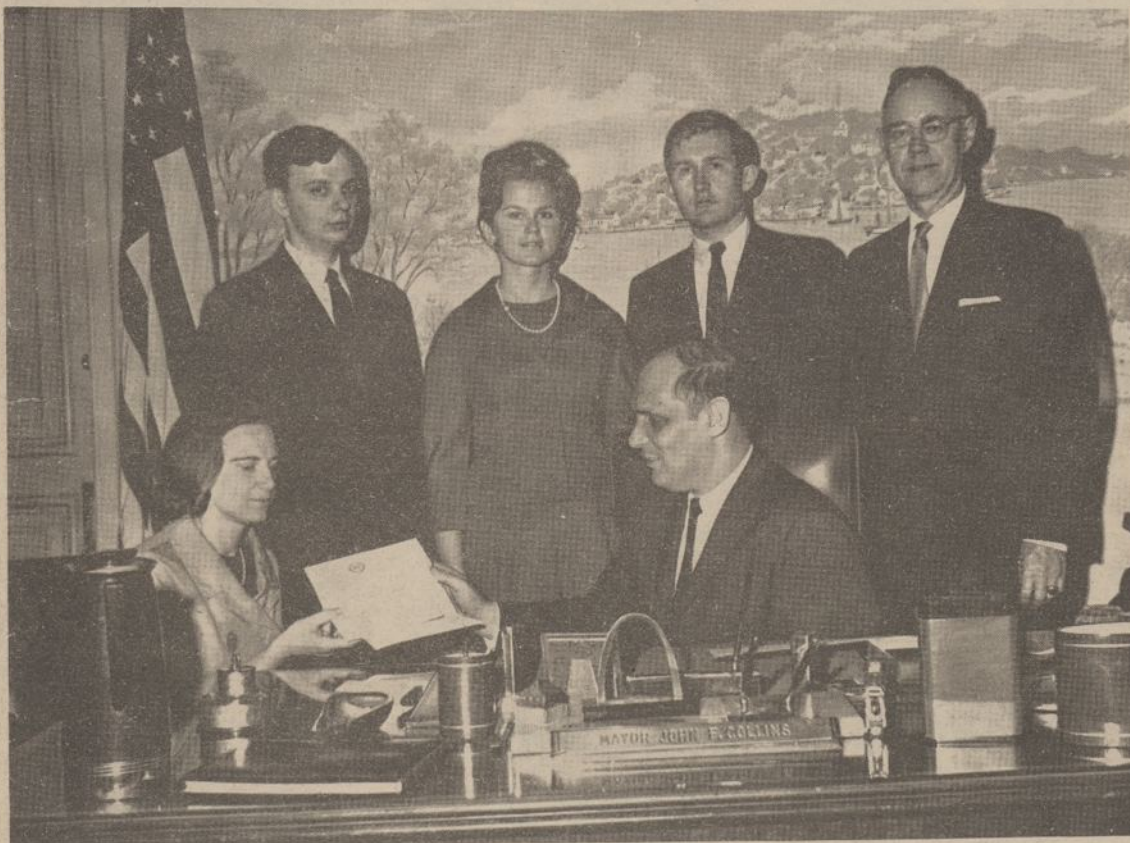
Pasireiškus vieninimumui, antrą konferencijos dieną pasirodė de Gaulle užsienio reikalų ministras Couve de Murville ir palietė pati opiausia klausimą, liečiantį prancūzų kariuomenės atitraukimą iš Vokietijos. Jis reikalavo, kad tuo klausimu tartųsi tik generolai, tačiau an-

glosaksai ir vokiečiai pirmiausiai reikalavo atsakyti į politinį klausimą: ar prancūzų kariuomenė Vokietijoje išpildys savo įsipareigojimus ar ne. Jei ne, toji kariuomenė yra ne tauta, o tik papildoma rizika NATO sąjungai. Belgijos užsienio reikalų ministras jau buvo pradėjęs svyruoti, tačiau pertraukos metu Rusk ir Schroederis įperkalbėjo. Po banketo pas Belgijos karalių ir karalienę, Rusk, britų užsienio reikalų ministras Stewart ir Schroederis išdirbo kompromisinę formulę, kuri numatė, kaip prancūzai pageidavo, derības tarp Nato vyr. vado amerikiečių generolo Lemnitzer ir prancūzų gen. štabo viršininko Aillerio, tačiau politinius klausimus turės nuspręsti NATO taryba dalyvaujant prancūzų atstovams. Couve pradžioje bandė priešintis, tačiau, pastebėjęs bendrą frontą, nusileido.

Tokiu būdu kolkas buvo susitarta ne iš esmės, o tik procedūros klausimu, bet Schroederis ir turbūt daugumas vokiečių džiaugėsi, kad sutarta, jog dėl prancūzų kariuomenės palikimo tarsi ne jie patys suprančūzais, kas sudarė nemažą pavojų jų santykiams, bet su prancūzais tuo reikalu tarsis NATO organizacijos vadovybė.

Šia proga verta aptarti prancūzų kariuomenę Vokietijoje. Ten yra dvi divizijos su maždaug 35.000 karių. Su aviacija ir visokiais pagalbinais junginiais tas skaičius padidėja iki 73.000 karių, kuriuos rimties atveju galima per tris dienas papildyti iki 110.000. Tokiu būdu prancūzai turi daugiau kareivių negu britų Rheino armija, kuri skaičiuoja 55.000 karių. Vokiečiams prancūzai pigiau 'apsieina' negu amerikiečių ar britų kariai dėl to, kad prancūzai nereikalauja už tą su-

(Nukelta į 2 psl.)

Jaunimo Metų Bostono Komiteto nariai apsilankė pas Bostono burmistrą John F. Collins, kuris pasirašė sveikinimą Chicagoje įvykstančiam lietuvių jaunimo kongresui, išreiškiant simpatiją, kovojant dėl Lietuvos laisvės atgavimo. Nuotraukoje prie stalo sėdi Irena Veitienė, priimanti iš sekretoriaus M. Quealy burmistro John F. Collins sveikinimą. Stovi iš kairės: Povilas Martinkus, Bostono kandidatė Miss Lithuania Giedrė Galinytė, Uogintas Kubilius ir adv. John J. Grigalius.

JAV VICEPREZIDENTO HUBERT H. HUMPHREY PAREIŠKIMAS SKIRTAS BALTIJOS LAISVĖS DIENAI

-- Laisvė ir valstybiškumas teisingai aukštai vertinami visame pasaulyje. Estų, latvių ir lietuvių tautos itin uoliai puoselėja laisvės ir suverenumo idealus.

1966 metų Baltijos Laisvės Dienos proga kiekvienos kilmės amerikiečiai reiškia sveikinimus saviems baltiečių kilmės bendrapiliečiams ir jų artimiesiems kitur.

Kaip praeity, taip dabar Jungtinių Valstybių vyriausybė yra įsipareigojusi baltiečių ir visų kitų tautų apsisprendimo teisei. Mūsų vyriausybė tvirtai atsisakė atleisti ar priimti Baltijos valstybių ir jų teritorijų prievartinį neteisėtą įjungimą į Sovietų Sąjungą. Priešingai, pasaulinė plotmė, įskaitant ir Jungtines Tautas, mes kartotinai remiam Baltijos tautų suverenumo atstatymo teisę.

Taip pat mes tebepripažįstam prieš II Pasaulinį karą buvusių Baltijos valstybių vyriausybių diplomatinis bei konsulinis atstovus.

Patikimi pranešimai patvirtina, kad Baltijos tautos tebegebia savąsias valstybines ir kultūrines tradicijas. Nepaisant svetimos okupacijos, priepaudo ir masinių deportacijų, laisvės meilė stipriai liepsnoja estų, latvių bei lietuvių širdyse. Mes, amerikiečiai, didžiai gerbiame tas šaunias tautas už jų patvarų prisirišimą prie laisvės. Jungtinės Valstybės iš naujo įsipareigoja visuotiniams nepriklausomybės, asmens laisvės ir žmogaus orumo principams.

Kaip tik šiuo metu, kitam pasaulio krašte, kitos mažos valstybės -- Vietnamo -- suverenumas yra kritiškame pavojuje. Narsios amerikiečių kovotojų pajėgos, taip pat ir civilinės, atiduoda viską už Vietnamo laisvę. Šiąją dvasia mes iš naujo pasišvenčiame laisvės reikalui ir visur.

(ELTA)

● SURVEYOR I, JAV raketa nusileidusi į mėnulį, baigė savo misiją užėjus ilgesnei mėnulio nakčiai, birželio 14. Mėnulio naktį temperatūra krinta iki 260 laipsnių žemiau nulius. Jeigu raketos baterijos atlaikys tą šalutį, mokslininkai tikisi susilaukti daugiau nuotraukų.

Tolimesni tyrimai sieks nustatyti tikslią astronautų nusileidimo vietą mėnulyje.

● DIPLOMATINIAI manevrai nesiliauja vykė už geležinės uždangos. JAV Valstybės Sekretoriui Dean Rusk aplankius Skandinavijos valstybes, Suomijon atvyko Kosyginas. Brežnevas Maskvoje susitiko su S. Vietnamo kom. partijos sekretorium Le Duc Tho. Gi R. Kinijos premjeras Chou En Lai išvyko į Rumuniją, kurią žadėjo vizituoti gegužės mėn., bet kelionę turėjo atidėti dėl vykstančių "valynų" R. Kinijos partijos viršūnėse.

● ITALIJOJE vykusiuose savivaldybių rinkimuose paaiškėjo, kad vyriausybės koalicijos partijos susilaukė augančio balsuotojų pasitikėjimo. Kraštutinės fašistų, komunistų ir monarchistų partijos parodė, kad žmonės jomis kas kart mažiau domisi. Visų žvilgsniai buvo nukreipti į Romos miesto savivaldybės rinkimus. Pokario metais daug balsų laimėję komunistai šį kartą susilaukė didžiausią smūgį.

● DAUGELIS DEMOKRATŲ partijos šulų tikisi, kad prez. Johnsonas padarys nelauktą posūkį Vietnamo reikalu. Kai kuriose valstijose įvykė pirmieji rinkimai, rodė, kad demokratams auga pavojaus ir kad rinkikai siekia permainų krašto politikoje.

● JAV AMBASADORIUS prie JTO A. Goldbergas neslepia nepasitenkinimo savo postu, lygiai kaip to neslepė buv. ambas. A. Stevensonas. Ne todėl, kad būtų kokie nesutarimai dėl JAV politikos, bet todėl, kad toje organizacijoje negalima nieko pozityvaus atsiekti.

ŠIANDIEN IR RYTOJ

BRUSELYJE posėdžiavę NATO kraštų užsienio reikalų ministrai priėmė protingą sprendimą: atidėti savo sprendimus vėlesniam laikui.

Vienu metu diskusijos buvo atsidūrusios akligatvyje ir žurnalistai jau skubėjo prie telefono aparatų paskelbti, kad "Bruselyje įvyko skilimas", nes Prancūzija ir "keturiolika" negali susitarti dėl prancūzų kariuomenės pasilikimo Vokietijoje.

Aliarmuojantis pranešimas nebuvo išsiųstas dėka valstybės sekretoriaus Dean Rusko, padėjusio išrišti mazgą, kurį prieš tai stipriai užmezgė vokiečių užsienio reikalų ministras Schroederis. Rusku užteko tik susitarti su prancūzų užs. reikalų ministru Couve de Murville, kad nebūtų išsiųstas tas aliarmuojantis pranešimas.

Nesutarimas tikrumoje vyko dėl dviejų žodžių "pavojaus atveju". Mat, Couve de Murville tenorėjo sutikti su kariuomenės koordinavimu tik karo atveju. Keturiolika galvoja, kad šis koordinavimas turėtų būti "pavojaus atvejuje". Jų nuomone, tai būtų vienintelė priemonė neleisti generolui de Gaulle "vienam joti". Nė viena, nė kita pusė nenusileido.

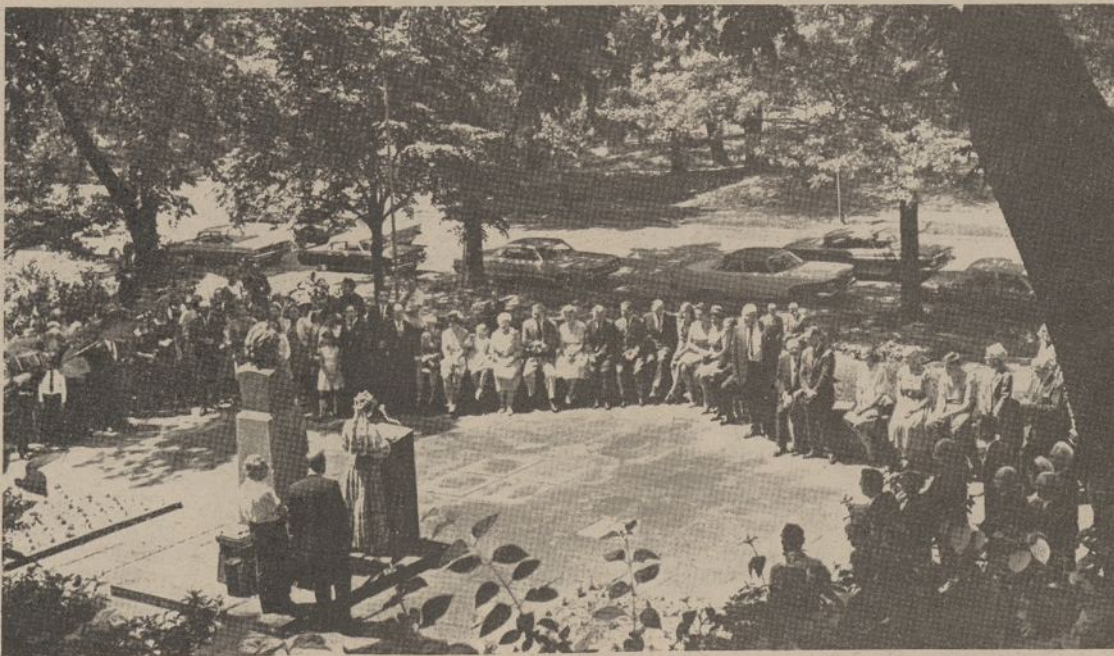
Pagaliau, buvo prieita sprendimo, kurį vienas diplomatas geriausiai apibūdino šiais žodžiais: "Viskas išgelbėta, nieko nenu-tarta".

Tik vienu dalyku ministrai sutarė, bet nežinia ir tas ar bus įvykdytas: perkelti NATO vyr. karinį štabą Europoje (Shape) iš Rocquencourt, Prancūzijos, į Bruselio apylinkę, Belgijon. Bet belgai nerodo jokio entuziazmo tam perkėlimui. Atominiame amžiuje gyventi arti vyriausiojo kariuomenės štabo nesaugu. Tad praėjusią savaitę Belgijos senatas vienbalsiai priėmė nutarimą reikalauti, kad vyriausybė susilaikytų nuo sutikimo įsileisti Belgijon NATO štabą.

DU SOVIETŲ pareigūnai, vykstant į Egiptą propagandos reikalais, prieš kelionę gauna paskutines instrukcijas:

-- Ypač stenkitės apie save sudaryti gerą įspūdį. Nediskutuo-kit su egiptiečiais ir būkite nuolaidūs. Jei kuris jų sakys, kad egiptiečių kultūra yra senesnė už sovietų, neprieštaraukite ir su tuo sutikite...

(Vg)

Guoda stuogytė skaito Ohio gubernatoriaus J. Rhodes ir Clevelando miesto burmistro proklamaciją birželio 12 d. minėjime Lietuvių darželyje Clevelande.

V. Plodžinsko nuotrauka

Ne tik Detroit, bet ir visoj Amerikoj pasižymėjęs antikomunistinė veikla kun. Charles E. Coughlin, savo bažnyčios sienose turi įmūryjęs visų valstybių herbų, jų tarpe ir Lietuvos, Detroito lietuvių organizacijų atstovai birželio 5 d. aplankė kun. C.E. Coughliną ir įteikė Sibiran ištremtų lietuvių maldaknygę su atitinkamu įrašu ir atstovų parašais, kaip kovotojų prieš komunizmą, už žmonių laisvę. Kun. C.E. Coughlin ta proga pasirašė Jaunimo petiją. Nuotraukoje iš kairės: A. Musteikis, A. Čiunkaitė, A. Zaprackas, kun. C.E. Coughlin, E. Paurazienė, R. Bulgarytė, kun. A. Saulaitis, L. Zaprackaitė, A. Zaprackas, L. Bulgars, p. Zaprackienė, kun. Br. Dagilis, J. Urbonas ir V. Selenis. J. Gaižučio nuotrauka

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

DALYVAUKIME VISI

Yra sakoma, kad laikas gydo visas žaizdas. Tačiau tų žaizdų, kurias padarė raudonasis maskolius, pavergdamas mūsų tautą, tūkstančius nekaltų aukų tremdamas į tolimą Sibirą ir sadistiškai nukankindamas, ir per tūkstantį metų lietuvis negalės pamiršti. Šiaubas nupurto, skaitant apie Muravjovo Koriko laikus ir Kražių skerdyne, bet ar tai galima palyginti su 1940 metų birželio mėn. 14-15 dienų trėmimais, Praveniškių, Červenės, Rėnių miškėlio skerdyne?

Ir šiomet tos baisios ir siaubingos birželio mėnesio dienos

PO NATO KONFERENCIJOS

(Atkelta iš 1 psl.)

mą, kurią jie išleidžia Vokietijoje, pirkti jų gamybos prekių ar ginklų. Be to, su Francūzijos kariais paprastai gyvena ir jų šeimos, tokiu būdu vokiečiai pelnosi iš apie 120.000 kariškų "turistų". Tiesa, jie pateikia jiems patalpas ir žemę apmokymo bei manevrų reikams, tačiau jų išlaikymu rūpinasi patys prancūzai.

Reikia neužmiršti, kad ir vokiečiai turi apie 7.000 savo karių Francūzijos teritorijoje, tačiau jų teisės yra daugiau aprėžtos, negu prancūzų Vokietijoje. Taip, sakysim, iš sandėlių, kuriuos vokiečiai laiko Francūzijoje savo kariuomenės aprūpinimui pasitraukimo iš Vokietijos atveju, vokiečiai nieko negali pasiimti be prancūzų žinios. Taip pat ir vokiečių karo lėktuvai prancūzų teritorijos perskridimui turi kiekvieną kartą gauti prancūzų leidimą, tuo tarpu prancūzai Vokietijoje tokių suvaržymų nežino.

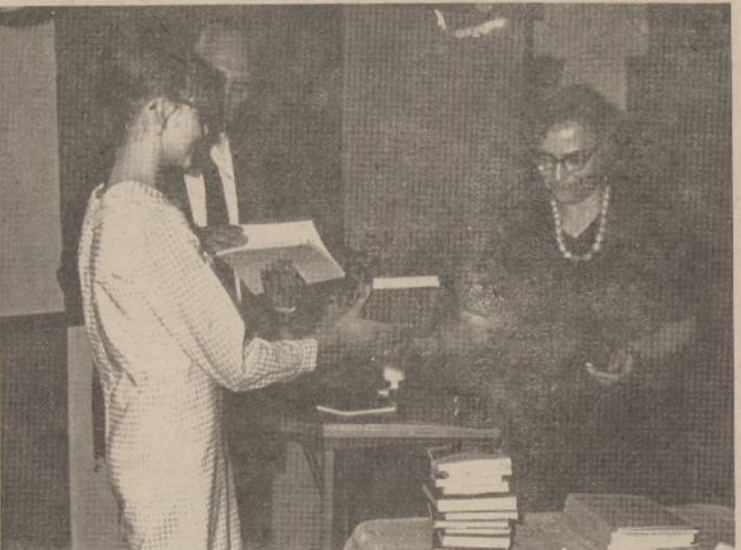
Kaip, ir ar iš viso, pavyks susitarti, šiuo tarpu dar nežinia. Daug kas priklausys nuo bendros politinės padėties, tačiau -- kaip pastebi Der Spiegel iš lengvosios pusės -- po 20 metų prancūzų buvimą vokiečių teritorijoje, yra nemažos kraujo giminystės. Jei Raudonasis Kryžius ieško kraujo aukotojų, prancūzų kariai visados jį mielai duoda...

Detroit bus prisimintos, Vargonams gedulingas melodijas grojant, įvyks įspūdingas pavergtųjų tautų vėliavų paradas. Iš lietuvių programoje pasirodys muz. A. Mateikos vedamas šv. Antano parapijos choras ir G. Gobienės vedama tautinių šokių grupė "Šilainė", latvių atstovaus Michigano operos solistė, lenkus -- virtuozę smuiklininkę, estai duos vargonų muzikos, o ukrainiečių "Bandros" meno ansamblio mergaičių ir vyrų chorai dainuos laisvės ilgesio dainas.

Minėjimo garbės pirmininkais pakviesti ir sutiko būti gubernatoriaus G. Romney ir Detroito miesto galva J. Cavanagh. Dalyvaus daug aukštųjų svečių: kongreso atstovas G. Ford, Detroito miesto tarybos narė M. Beck, apygardos teisėjas T. Machrowicz, Detroito universiteto prezidentas tėvas Britt, S. J., krikščionių ir žydų apskrities stalo konferencijų pirmininkas A. May, Michigano universiteto regentas A. Bentley, Michigano valst. respublikonų partijos centro komiteto pirmininkė E. Peterson, Michigano valst. demokratų partijos komiteto pirmininkas Z. Ferency ir visų pavergtųjų tautų atstovai, Gubernatorius G. Romney pasakys pagrindinę minėjimo kalbą, o Detroito miesto galvos atstovs perduos sveikinimus.

Minėjimas įvyks Scottisch Rite katedroje Masonic Temple (Second Blvd, prie Temple) birželio mėn. 18 d., šeštadienį, 8 val. 30 min. Salėje telpa 1200 žmonių. Būty didi gėda, ypatingai prieš aukštuosius svečius, jei ji būtų pustūštė.

"AUŠRA" UŽBAIGĖ MOKSLO METUS.
Šio mėn. 4 d. "Aušros" šeštadieninė mokykla, išgyvenusi visokių audrų, užbaigė šešioliktuosius mokslo metus. Lygiai 10 val. gražiai išrikuoti mokiniai atvyko į šv. Antano parapijos bažnyčią, kur mokyklos kapelionas kun. K. Simaitis at-

Detroito Aušros lit. mokyklos 8-tą skyrių baigusiems mokiniams buvo įteiktos organizacijų skirtos dovanos. Nuotraukoje S. Kaunelienė įteikia ALT S-gos skirtą dovaną Astai Banionytei. Toliau stovi LB Detroito apyl. švietimo pirm. Bublys. J. Gaižučio nuotrauka

Detroito Aušros lituanistinės mokyklos mokiniai (nuo 1 iki 8 skyriaus) pirmaisiais baigė 1966 m. Iš kairės: T. Zaranaitė, R. Neverauskaitė, K. Micūnaitė, D. Kalvėnaitė, R. Rukštelytė, R. Šližytė, A. Mikalaitė, ir V. Sirgėdas. J. Gaižučio nuotrauka

našavo šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Po pamaldų visi mokiniai ir mokytojai suėjo į tos pačios bažnyčios rūst. Čia po trumpo mokyklos vedėjo S. Šližio pranešimo pirmiesiems mokiniams, pradedant pirmuoju ir baigiant aštuntuoju (T. Zaranaitė, R. Neverauskaitė, V. Birzgiui, K. Micūnaitė, V. Bartkutei, D. Kalvėnaitė, R. Burnytei, R. Rukštelytei, A. Kasputytei, R. Šližytei, A. Mikalaitėi ir V. Sirgėdai) skyriais, buvo išdalytos dovanos - knygos, Toliau sekė aštuntąjį skyrių baigusiems mokiniams pažymėjimų įteikimas. Tati įvykdė, kiek vieną mokinį originaliai apibūdindama, skyriaus mokytoja S. Kaunelienė. Gražiai tautinėmis juostelėmis surištus aštunto skyriaus baigimo pažymėjimus gavo šie mokiniai: A. Balsys, A. Banionytė, K. Barčas, R. Kilmonas, L. Mikulionis, N. Milmantaitė, A. Paškus, V. Ratnikaitė, V. Ratnikas, R. Selenis, R. Skiotys, V. Sirgėdas ir D. Sirutyte. Jie kartu buvo apdovanoti ir knygomis.

Pirmiesiems mokiniams ir aštuntą skyrių baigusiems dovanas parūpino ALB Tarybos narys Vl. Pauža, ALB Detroito apylinkės valdyba, poetė M. Sims ir mokyklos tėvų komitetas.

R. Selenis aštuntą skyrių baigusiųjų vardų mokytojai S. Kaunelienė padėjo už pavyzdinę mokymą ir auklėjimą, o A. Banionytė įteikė jai dovanėles ornamentuotus lietuviškos koplytėlės ir S. Baro įdainuotos plokštelės pavidale.

ALB Detroito apylinkės švietimo vadovui dr. Vl. Bublui ir mokyklos tėvų komiteto pirmi ninkui L. Kalvėnui padėkojus mokytojams už darbą ir parodytą pasiaukojimą, buvo sugiedotas tautos himnas.

Iš statistikos žinių matosi, kad mokyklą lankė 110 mokinių. Devyniolika gavo vasaros darbų, o du palikti antriems metams. Mokykloje dirbo šie mokytojai: K. Daugvydienė, N. Jaškulytė, M. Jankauskienė, B. Beržanskienė, V. Kundrotienė, J. Mikulionis, A. Milmantienė, Č. Naumienė ir S. Kaunelienė.

Pažymėtina, kad "Aušros" mokykla nesiribojo tik mokyklos sienomis, bet savo gyvastingumu pasireiškė ir už jos ribų, surengdama įspūdingą Kalėdų eglutę, dalyvaudama Motinos dienos minėjimo programoje, savo rašiniiais patvirtindama Chicago Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos metraštį. Šios mokyklos choras pasirodė gana rimtas partneris š.m. balandžio mėn. 30 d., dainų vakare gerai išlavintam ir puikių balsų turinčiam muz. A. Mateikos vedamam šv. Antano parapijos mišriam chorui. Abu chorai pasirengę vykti Chicago ir įsijungti š.m. liepos mėn. 3 d., į III-sios Dainų šventės chorų gretas.

K. Jurgutis

* DLOC valdyba 1966-67 metais sudarė pirm. Dr. Kazys Karvelis, vicepirm. Elzbieta Paurazienė, sekretorius Pranas Polteraitis, išdo sekr. Antanas Norus, išdininkas Juozas Gruzdas, anglų kalba susirašinėjimui sekr. Rimas Sukauskas, lietuvių sekr. Sigitas Viskantas.

* RALPH VALATKA, ilgametis Detroito veikėjas, Lietuviškų Melodijų radijo valandos vedėjas, užsiregistravo demokratų partijos kandidatu į Michigan valstijos legislaturą iš Detroito 20-to distrikto. Šio distrikto ribas sudaro: Livernois gatvė nuo šeštos mylios iki Grand River; Grand River iki Fullerton; Fullerton iki Ardmore; Ardmore iki Puritan; Puritan iki Meyers; Meyers iki James Couzens; James Couzens iki šeštos Mylios, šešta Mylia (McNichols) iki Livernois.

Šiame rajone yra gana daug lietuvių, kurių pagalba tikimasi laimėti nominaciją. Organizuojamas lietuvių komitetas jo kandidatūrai paremti. Balsavimo data bus rugpjūčio 2 d.

* LIETUVOS VYČIŲ STOVYKLA, berniukams ir mergaitėms, įvyks Dainavoje, nuo liepos 31 iki rugpjūčio 7 d. Norintieji informacijų kreipkitės į Sophie Zager, 14414 Mansfield, Detroit Mich. 48227, telef. Vermont 5-2280.

HELP WANTED MALE

MEN

MEN

MEN

MEN

WE NEED YOU

To train for secure well paying positions in our growing class ring division.

JOSTEN'S, INC.

191 NORTH MAIN ST.
ATTLEBORO, MASS.

(66-69)

WELDERS

Automatic welders\$3.20 hr.
Micro Welders\$3.20 hr.
Inner Shield Welders\$3.20 hr.
Submerged Arc Welders ..\$3.20 hr.

MUST BE ABLE TO PASS TEST

Whitehead & Kales
58 Haltiner
River Rouge, Mich.

An Equal Opportunity Employer (62-76)

1st CLASS
SURFACE GRINDERS
CLEAN MODERN SHOP
58 hour week. Days only. Steady work. All benefits & pension.
MONARCH TOOL & GAUGE CO.
23450 Telegraph Rd.
Southfield, Mich.
313 -- 444-1288
(68-69)

NEAKIVAIZDINIS LITUANISTINIS DĖSTYMAS

* PEDAGOGINIS Lituanistikos Institutas, veikląs Chicagoje, pradėjo naujų studentų registraciją. Klausytojais priimami baigę aukštesniasias arba tolygias lituanistines mokyklas. Lankyti Institutą jau užsirašė šie Chicago Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos abiturientai: Egilė Aglinskaitė, Živilė Bilaišytė, Gintaras Endrijonas, Aleksandras Pakalniškis ir Irena Skirintė. Registracija tęsiama toliau. Instituto programą gali išieiti ir negyvenantieji Chicagoje, nes einamieji dalykai dėstomi ir neakivaizdiniu (korespondenciniu) būdu. Įsirašyti galima bet kada. Neakivaizdinis dėstymas vykdomas be atostoginių pertraukų. Priimami ir nebaigę aukštesniosios lituanistinės mokyklos. Kreiptis šiuo adresu: P.L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

MEDICAL SURGICAL INSTRUCTORS (2)—St. Mary's School of Nursing offers an NLN accredited three-year diploma program in nursing. Freshman students attend Edgewood College the first year. The school has an enrollment of 145 students. Excellent clinical facilities are available at St. Mary's Hospital. A modern new wing with 125 additional patient beds is nearing completion. Salaries are commensurate with experience and education. Baccalaureate degree with teaching experience acceptable; master's degree in nursing preferred. The school is located in a progressive metropolitan area, surrounded with nature's beauty and near a large medical center. Write Director, St. Mary's School of Nursing, 1100 Delaplaine Court, Madison, Wis. (67-68)

ARC WELDERS — first shift and second shift, apply in person between 8:30 and 5:30 in plant. Full or part time. Presently. Working 10-hour shift, 6 days per week. ANDERSON TANG Mfg. 2702 N. Dort Hwy., Flint, Michigan. Also welders needed at Subsidiary, Holly Tube & Manufacturing, Holly, Mich. (65-68)

HELP WANTED FEMALE

REGISTERED NURSES and CERTIFIED AIDES
Required by a thirty-two bed hospital. If interested please contact Director of Nursing, ST. JOHNS HOSPITAL, Box 1810, Edson, Alberta. (68-70)

MALE

PLASTICS EXTRUSION
IMMEDIATE OPENINGS
EXPERIENCED WORKERS TRAINEES
SHEET EXTRUDER OPERATORS
EXTRUDER HELPERS
UTILITY MAN

Good wages, steady work, good working conditions, top benefits. Easy access to Paterson, Butler, Wayne, Pompton Lakes.

Apply 9 A.M. — 5 P.M. Monday through Friday

RARITAN PLASTICS CORP.

1 RARITAN RD. OAKLAND, N. J.
LOCATED JUNCTION RTE. 202 AND 208

An Equal Opportunity Employer (66-68)

SET UP MAN

Experienced Blow Molding Equipment Set-up Man

TOP FRINGE BENEFITS
STEADY EMPLOYMENT

APPLY 9 A.M. — 5 P.M.

RARITAN PLASTICS CORP.

1 RARITAN RD. OAKLAND, N. J.
LOCATED JUNCTION RTE. 202 AND 208

An Equal Opportunity Employer (66-68)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

SUGALVOTA, BET AR BUS PADARYTA

Jau 25 metai, kaip Lietuva okupuota, išvežtieji Sibiran daugumoje žuvę, Lietuvos jaunimas nukraujavęs partizanų kovose. Išeivija taip pat negailėjo darbo ir pastangų, kad tautai padarytoji skriauda neliktų tokiu nusikaltimu, kuri reiktų užmiršti, ilgą metų laikotarpį praėjus.

Tik mes skaičiuojame metus, tik mes minime mums svarbias sukaiktis, bet istorija neturi savo laiko ribų, ji vadovaujasi faktais ir tiesa. Ir Lietuvos pavergėjai savo kalčių neatpirks nei režimą "švelnindami", nei Stalinui kaltes suversdami. Istorinė tiesa lieka ta pati -- Lietuva ir eilė kitų pavergtų kraštų Europos viduryje ir lieka žaizda, į kurią tilto nenutiesi. Tame tilto gale reikia žmonių, žmoniškesnio, laisvesnio gyvenimui pagrindo. O to pagrindo suteikti komunistinis režimas negali, ką jau jis įrodė nuo pat Rusijos revoliucijos pradžios.

Mūsų gi tilto gale būtina, kad statytojai žinotų, kur link tas tiltas eis, kur jis atsirems, kokios to tilto bus atsparos. Pats noras tiltus i ten tiesti (ypač dabartiniu metu populiarijantis kai kuriuose JAV valdžios sluoksniuose) rodo, kad tų sumanymų projektuose yra daug miglų ir nerealių svajonių.

Tas miglas ir svajones pastebėjo, su jomis susidūrė ir tie mūsų jaunosios kartos veikėjai, kurie ėmėsi konkreta darbo -- tiltus tiesiant tarp lietuvių ir amerikiečių visuomenių.

Antanas Mažeika per Clevelande veikiančią Baltijos Aidų radio va-

landėlę, vadovaujamą taip pat jauno ir veiklaus inžinieriaus R. Kudukio, paskelbė, kad Lapkričio 13 žygininkai nesėdi ant laurų, o ruošiasi steigti -- informacijos biurą, pirmų veiklos metų biudžetui numatant skirti net 60 tūkstančių dolerių! Na, sakysit, tai ne naujiena. Informacijos biurą turėjo (ar tebeturi) ALT. Eltos biuleteniai plaukia iš VLIK būstinės. Nesustojo radio bangos veikusios ir t.t. Bet gi informacija informacijai nelygi. Nuo to informacijos lygio priklauso ir rezultatai. Kol toks naujas informacijos biuras tik užuominose, sunku būtų pasakyti, kuo jis bus geresnis už buvusius ir esamus biurus. Tuo labiau, kad ir informacijos biuras bei jo vadovai privalo būti -- gerai ir labai gerai informuoti.

Sprendžiant iš Antano Mažeikos pareiškimo, iš jo kalbų, darbų ir užsimojimų, sunku būtų abejoti gerais norais ir tikslų taiklumu. Bet informacijai, ypatingai jos šaltiniui, reikia neišsenkamos, nuolat sruvenančios, gyvos ir šviežios medžiagos. To negalės atlikti biuras be eilės tam darbui pasiruošusių, reikalą gerai išstudijavusių, gyvenimo įvykius nuolat galinčių ir sugebančių sekti žmonių. Gerų norų, laikino pasišventimo, užsidegimo ir geros valios užtenka tokiam darbui, kaip Lapkričio 13 žygis. Informacijos biuras, be kambario ir rašomosios mašinėlės, reikalingos daugiau medžiagos.

Sumanymas sveikintis. Jo įvykdymui reikalingas didelis kiekis propagandinės mašinijos, pašertos žiniomis, ne vien tik gerais norais.

PAGERBKIME LIETUVI TĖVA!

Birželio mėnesio antroje pusėje vietinių laikraščių puslapiuose didelėmis kaklaraiščiais ir sportinių baltinių reklamomis atžymima tėvo diena. Dauguma mūsų praeiname pro visa tai gan skeptiškai, kartais pastebėdami, kad beveik viskas šitame krašte vyksta komerciniais pagrindais -- Kalėdos, Velykos, šeimos švenčių dienos. Bet iš kitos pusės, taip išskilmingai atšventę Motinos Dieną, mes kažkaip vengiam paminėti tėvo vardą.

Jei vaikai yra tautos ateitis, o motina -- jos gyvybės palaikytoja, tai ar ne tėvas yra jos kamienas, į kurį, audrų metu, remiasi ir motina ir vaikai? Mes motiną vadiname šeimoms

židinio saugotoja. Bet kas gi sukuria tvirtas sienas, kurių saugioje užuovėjoje gali išlikti ne užgesęs židinys?

Mes prisimename motiną, prie varpstelio mokinančią savo vaiką lietuviško rašto... Prsiminkime tėvą, dalyvavusį sukilimuose, laisvės kovose; arusį mūsų žemę, ją savo krauju ir prakaitu aplaisčiusį.

Per iškilmes įvairiomis progomis segame motinoms gėles prie krūtinų, plojame vaikams, jiems pasirodžius scenoje, ar gavus diplomą. O viso to fone, kukliai vaikų ir motinų užnugarėje sėdi vienišas ir kantrus tėvas. Savo nuo kovos už buvį nuvargusiam žvilgsnyje jis nesle-

JAUNIMO METŲ TEMOMIS

JAUNIMAS, ORGANIZACIJOS IR VISUOMENĖ

Simpoziumas vyks Jaunimo Kongrese, Chicagoje, liepos 1 d., 2:30 - 5:00 val. P.P. Dalyvauja Algimantas Gegeckas (Šveicarija), Arvydas Lingė (Vokietija), Daina Laputytė (Australija), Antanas Saulaitis, S. J. (JAV), ir atstovai iš Kanados bei Pietų Amerikos.

I DALIS: JAUNIMOSTOVYKLOS

Ivadas. Suprantama, kad diskusijos ir sidlymai remiasi tam tikru jaunimo, organizacijų ir visuomenės supratimu. 1) Bendroji lietuvių veikla remiama organizacijų pagrindu. Tartis bendrais rūpesčiais nereikia maišyti visų organizacijų skirtumų, o kaip tik sugalvoti, kaip savąjį įnašą visuomenei perduoti.

2) Lietuvių jaunimo lietuviškoji veikla daugialypėje gyvenamųjų kraštų kultūroje yra prasminga asmeniui, lietuviams Lietuvai, gyvenamajam kraštui ir žmonijai bendrai.

3) Ne tiek trūksta idealų ir siekimų, kiek organizacinio sugebėjimo, greitų stiprių ryšių ir tinkamų sąlygų.

4) Daug galima išmokyti iš kitų tautų, kraštų ir jų organizacijų, sąjūdžių, iš sociologijos, psichologijos ir pedagogikos mokslų.

5) Sumaniai organizuota veikla įtraukia nieko neveikiančiuosius ir giliau paveikia jau veikiančiuosius.

6) Didžiausias jaunimo, organizacijų ir visuomenės priešas yra pikta nesantaika, kuria lietuviai gali patys save pražudyti be jokio išorinių priešių pagalbos.

Spėjama, kad 1965 metų vasarą laisvajame pasaulyje vyko apie 40 lietuvių jaunimo stovyklų (maždaug po dvi savaites ilgumo ir po 100 stovyklautojų), kurias suruošė apie 15 organizacijų ar rengėjų. Kadangi stovykla tampa viena retų progų lietuviškesnėje aplinkoje ilgą laiką gyventi, tėvai ir jaunimo vadovai stengiasi stovyklas tobulinti, gerinti, į stovyklas

A. SAULAITIS, S. J.

įtraukti atitolusį ir nesidominantį jaunimą.

Kiekvienas sąjūdis suruošia savas stovyklas, bet yra daug bendrų rūpesčių, kurie jungia stovyklų rengėjų bei vadovų pastangas ir mintis.

Turbūt pirmą kartą 1965 m. gruodžio mėnesį netoli Clevelando susirinko 19 stovyklų vadovų būrelis ir tarėsi bendrais reikalais. To pasitarimo pasėkoje PLB valdyba įsteigė Stovyklų skyrių, kuris būtų ryšių centras visoms stovykloms, kurios norėtų šiuo patogumu pasinaudoti. 1966 gegužės 14-15 panašus pasitarimas įvyko Toronte. Kai į Jaunimo Kongresą atvyks kitų kraštų jaunimas, bus progos sužinoti, kaip jie stovyklauja ir kaip galėtumėme vieni kitiems padėti.

Kokios bendros temos? Lietuviškumas, lietuvių kalba vakarinė programa, literatūros vakarai, stovyklos knygynėlis, laisvės kovotojų vakarai, pagelbinės priemonės, liuanistinių dalykų metodika, darbeliai, lietuvių liaudies žaidimai, naujos dainos, stovykla ir liuanistinė mokykla; aišku, ir bendriniai dalykai: administravimas, stovyklavietės priežiūra, organizaciniai klausimai, programa jaunesniems ir vyresniems, reklama stovykloms, religija stovykloje, maitinimas ir sveikata ir t.t.

Seniau stovykloms buvo "normalios", t.y. žaidimai, maudymasis, darbeliai. Dabar, kadangi jų lietuviškoji reikšmė didėja, stovyklos ruošia ir pravedimas reikalauja nebe mėgėjiškų, bet tiesiog profesionalinių pastangų.

Įvairiuose JAV miestuose ir apylinkėse rengiama visokių stovyklų: mokomasi geriau skaityti, ruošiamos meno ir muzikos stovyklos įvairaus amžiaus jaunimui, yra stovyklų kuriose kalbama tik hebrajų kalba. Kodėl lietuviai negalėtų panašiai stovyklauti? Politiniams tikslams atsiekti Young Americans for Freedom organizacija suruošia savo vasaros (studentų) stovyklą, kurios dešimčiai dienų mokėtis yra 100 dol. ir 15 dol. per dieną pragyvenimui. Tuo pačiu metu vyksta Lituanistinis institutas Fordhame vis ieško liuanistikos studentų...

Pirmasis labai naudingas žingsnis būtų diskusijos ir stovyklų vadovų bei rengėjų pasitarimai. Antrasis būtų centriniai renkama medžiaga stovykloms pasibaigus ar ir vasaros pradžioje: būtų galima atspausinti įvairių įscenizacijų, vaikams diskusijų rėmų, lauzams medžiagos, naujų dainų, įvairių šaltinių ir sumanymų. Tai palengvintų atskiro asmens darbą ir duotų daug daugiau turinio stovyklų programai. Toks būtų kuklus stovyklų metraštis, kurį tikimasi išleisti 1966 metų rudenį.

Trečiasis žingsnis būtų kokiu nors būdu derinti ar sąmoningiau įpinti liuanistinės mokyklos pastangas į stovyklų programą. Jeigu kitų tautų ar vietovių žmonės sugeba suruošti "mokykliškesnes" vasaros stovyklas, tą galėtų ir lietuviai padaryti, jeigu norėtų. Moderniosios pedagogikos priemonės iš mokykliškos nuobodžios tvarkos gali padaryti beveik žaidimą tin-

A. Balašaitienė

(1)

kamesnį vasaros stovyklai. Kai kurios lietuvių stovyklos samdo mokytojus ir praveda tikras pamokas. Jeigu derinti mokytojus ir išeitiną turinį su stovykla, tuo būdu būtų įtraukiama ir daugiau jaunimo į vasaros stovyklas.

Ketvirtasis gal būtų specialios stovyklos, kaip 1965 metais suruošti tautinių šokių kursai Dainavoje. Yra studentų ir kitų, kurie studijuoja literatūrą, meną, muziką ir galėtų kartu atlietuvėti ir sulietuvinti savo galvoseną pasirinktoje srityje. Gal kiek tiek patyrimo įgytume jaunimo vadovų studijų savaitėje Dainavoje 1966 birželio 19-25 (dalyvaus 150 jaunimo iš apie 20 kraštų) ir Pasaulio lietuvių jaunimo stovykloje nuo birželio 25 ligi 30. Būtų ne pro šalį kasmet vasaros pradžioje suruošti gerus kursų stovyklų vadovams.

Penktasis laipsnis būtų didesnė stovykloms reklama. Manoma, kad stovyklauja tik apie pusė organizacijoms priklausančio jaunimo. Tą antrą pusę ir niekur nepriklausančius galima įtraukti einant per namus vietovėse, platinant reklamą brošiūrėlę apie stovyklas (kaip daro American Camping Association, Catholic Camping Assoc., ir kt.).

Žinoma, dažnai trūksta stovyklose vadovų ar specialistų. Čia būtų galima Peace Corps pa-

vyzdžiu ieškoti lietuvių studentų ir kitų (ypatingai mokytojų, nes jie vasarą laisvi ir paprastai už kitas profesijas daugiau pasiryžę), kurie už mažą atlyginimą užpildytų spragas. Bendruomenės rūpesčių būtų pravesotos bendros jaunimo stovyklos (gal su organizacijoms taikytą programa, jeigu įmanoma) ten, kur jokia organizacija nesugeba stovyklos suruošti. Panašiu pagrindu įmanoma suruošti jaunimui įdomias keliones per Ameriką ir Kanadą.

Kad nauji sumanymai būtų įvykdomi, reikia gal ir naujų įeigų. Tam ir yra Jaunimo Metai -- kad jaunimas prisidėtų prie bendrų siekimų ir įneštų savo profesinio ar studijinio patyrimo, savo žinių iš gyvenamojo ir kitų pasaulio kraštų veiklos (labai naudingi gali būti grįžę iš tarnybos JAV Peace Corps lietuviai studentai).

Daug kam toks bendradarbiavimas laisvojo pasaulio lietuvių tarpe sukelia neramumo. Gal Jaunimo Metų ir Kongreso proga išskeltos diskusijos padės psichologines užtvaras pakeisti nors į permatomus plaučius langus, jei nepasisektų paversti jų į atviras duris.

Tektų aptarti dar tris pagrindinius dalykus, surištus su tema "Jaunimas, organizacijos ir visuomenė": II. Bendruomeninė tarnyba, III. Lituanistinis organizacijų vaidmuo, IV. Organizacijos.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

VASAROS ATOSTOGAS

kviečiame praleisti CAPE COD'E

MEŠKOJE

CAPE COD žaluma; ATLANTO vanduo šildomas Golf'o srovės; SILVER BEACH smėlis; Lietuviška aplinka ir geras maistas, suteikia puikias sąlygas pavasaroti bei pailsėti.

SPORTO mėgėjams: sail-fish būriuoti, teniso aikštė, ping-pong, krocketas.

Vakare TEVAMS išvykus prižiūrėti vaikai.

SEZONĄ pradėdame BIRŽELIO mėn. 19 d.

Su užsakymais prašome kreiptis:

M. LUSYS, 88-01 104 St.,
Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. (212) 849-1193

I. VEITAS, 72 Congress St.,
Braintree, Mass.
Tel. (617) 843-2146

MEŠKA

42 BEACH STREET

MONUMENT BEACH

CAPE COD, MASS.

Tel. (617) 759-3251

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western,

tel. PROsp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad., ketvirtad. ir penktad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 val. iki 5 val. p. p.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

- Asbach Uralt — Import. Germ. brendy 5th — \$5.19
- Imported Canad. whiskey 5th — \$3.98
- Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
- Banana Liqueur 5th — \$3.98

- May Wine — Imported 5th — \$0.98
- Riccadona Vermouth 5th — \$1.29
- Christian Brothers Wine 5th — \$1.49

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

Providence miesto taryba remia rezoliucijų žygį

"Senatas dar šiais metais turi priimti rezoliuciją Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalui. Iš savo pusės padarysiu visa, kad tai įvyktų" -- taip kalbėjo Russel J. Boyle, Providence, Rhode Island, miesto tarybos pirmininkas, patiekdamas to miesto tarybai rezoliuciją, kuria raginamas JAV-bių Senatas priimti rezoliuciją Pabaltijo kraštų bylos reikalui. Miesto tarybos pirm. R.J. Boyle rezoliucija buvo priimta miesto tarybos narių 1966 metų birželio mėn. 2 d. posėdyje.

Miesto tarybos pirm. Russel J. Boyle tuoj pasiuntė laiškus abiemis Rhode Island senatoriams (Claiborne Pell ir John O. Pastore) ir abiemis valstijos kongresmanams (John E. Fogarty ir Ferdinand St. Germain), ragindamas juos daryti viską, kad rezoliucija Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalui būtų priimta dar šiais metais ir Senate. Būtų puiku, kad ir kitų miestų lietuviai prieitų prie savo miestų tarybų narių ir išgautų panašias rezoliucijas.

Rezoliucijų reikalą Providence, R.I. mieste pajudino Vytautas Rastonis, rezoliucijų žygio rėmėjas. Jo pastangomis parašyta ir išsiųsta ei-

lė laišku abiemis Rhode Island senatoriams rezoliucijos priėmimo Senate reikalui. Labai palankus šiam reikalui yra senatorius Claiborne Pell (D. - R.I.), Senato užsienio reikalų komisijos narys. Savo laiške V. Rastoniui jis pažadėjo visą galimą savo paramą šiame reikale.

Abu Rhode Island senatoriai -- Claiborne Pell ir John O. Pastore -- yra labai įtakingi JAV Kongrese. Ypač juos turėtų prisiminti trumpais laiškučiais vietos lietuviai. Nieko nepakenktų ir iš kitur lietuviams parašyti laiškučius tiems dviem legislatoriams. Laiškučiai gali būti vieno ar poros sakinių: -- "Dear Senator: Please urge Sen. Fulbright to act speedily and favorably on one of the Baltic resolutions and send it to the Senate for adoption. Thank you. Since-rely, (Parašas)."

Prisimintinas padėkos laiškučiu Providence miesto tarybos pirmininkas. Jo adresas: Mr. Russel J. Boyle, President of the City Council, City Hall, Providence, Rhode Island.

IT.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

VOKIEČIAI SUSIRŪPINĘ AVIACIJOS ATEITIMI

V. ALSEIKA

Prancūzijos nutarimas pasitraukti iš NATO kelia visą eilę klausimų Europos gynybos srityje. Vienas jų -- gynyba iš oro ir europinių oro pajėgų dalyvavimas vad. "nuclear strike" srityje, kai agresijos atveju sąjungininkams tektų pulkti prieš tai kinius rytų ir vidurio Europoje. Tai klausimas, kuris rūpi ir vak. vokiečiams, nes nuo 1963 m. tą "nuclear strike" atominę aviacijos pajėgą atstovauja ne tik JAV aviacija, bet ir europinių valstybių, jų tarpe ir Vak. Vokietijos, oro pajėgos, konkrečiai -- po dvi prancūzų ir vokiečių eskadrilės (neįskaitant kitų kraštų).

Prancūzams pasitraukiant (nuo liepos 1) sąjungininkų aviacijos daliniai Europoje netenka dviejų eskadrilių, iš viso 50 lėktuvų. Prancūzai traukiasi dar su visu jų antruoju aviacijos korpusu, o tai jau reiškia žymų aviacijos galios susilpnėjimą.

Europos generaliniuose štabuose pastaruoju metu buvo keliamas klausimas, ar amerikiečiai iš tikrųjų susirūpinę, kad europinės valstybės gynybos atveju naudotų taktinius atominis ginklus aviacijoje. Prisimenami McNamara nuo 1963 m. keliais atvejais kartoti teigimai, kad amerikiečiai Europoje turėtų "triuškinančią taktinių atomo ginklų pajėgą". Tad kodėl europiniai kraštai, su vak. vokiečiais, turėtų dalyvauti "nuclear strike" programoje? Kariniai specialistai Europoje (L. Bruhl) mano, kad čia gali būti ir amerikiečių nuolaida europiečiams, nes JAV-bėms rūpi išlaikyti NATO vieningumą ir drauge europiečius išlaikyti nuolatiniame parengtyje, paklusti amerikiečių planavimui bei vadovavimui.

Vokiečiai šiuo metu ypatinai susirūpinę, kokios apimties aviacijai bus numatyta dalyvauti "nuclear strike capability" ir, svarbiausia, koks turės būti vak. vokiečių įnašas. Vokiečiai žiūri prieštaravimus JAV karo vadovybės nusistatymuose ir jiems rūpi, kokie lėktuvų tipai, koks skaičius jų teks naudoti ir... ar lėktuvų pirkimas apsimokės. Pvz., vokiečiai jau nuo seniau naudoja įvairiems tikslams tinkamą, daugelyje kraštų giriamą Starfighter 104 G lėktuvą, bet... kaip tik Vokietijoje nukritus daugiau 30 to tipo lėktuvų, tas Starfighter kelia žurpo jausmus. Jei, kaip vokiečiai galvoja, europiečių eskadrilės su taktiniais atomo ginklais vargiai būtų panaudojamos galimame kare, ar verta leisti milijardus naujiems, geresniems ir dar brangesniems lėktuvams įsigyti? Pvz., amerikiečiai vak. vokiečiams jau buvo pasiūlę dar tobulesnį Phantom naikintuvą,

tačiau Bonnos kariniai vadovai atsakė: ne, nepirksime.

Kariniai specialistai Europoje būtų nuomonės, kad Europai tikėtų europinis sprendimas, kai kalbama apie kontinento orinę gynybą -- tiems Vak. Europos kraštams tektų skubiai susitarti su Prancūzija ir Anglija ir suderinti oro gynybos pajėgas. Deja, čia jokių vilčių nėra ir de Gaulle politika -- vienas pagrindinių kliuvinių. Bėlieka vienintelis kelias -- glausis prie Atlanto, ar tiksliau -- JAV vadovaujamų bei jų teikiamų galimybių.

Vokiečiai, atsisakę nuo Phantom naikintuvo, dabar svarsto: koks lėktuvo tipas jiems tikėtų ateityje, juo labiau, kad pagal dabartinius planus, be vak. vokiečių dabar turimų dviejų eskadrilių, jiems pasiūlyta sudaryti dar šešias, lengvesnes kovos eskadriles (nors tie planai dar gali pasikeisti). Dabar vokiečiai nusižiūrėję į vienintelį jiems tinkamą tipą -- amerikiečių "F III" -- jis galės būti naikintuvas-bombonešis, o ateityje ir tolimojo skridimo bombonešis. Europai tokio tipo lėktuvas tinka tik kaip atominų bombų lėktuvas ir juo labiau, kad jo skridimo nuotolis siekia nuo Vak. Europos iki tolimųjų Sovietų Sąjungos vietų. Ar vak. vokiečiams būtų leidžiama naudoti tokius lėktuvus, neabejotinai pabaisą sovietams? Čia atsakyti tegali sąjungininkai ir pirmoje eilėje JAV vyriausybė.

Prancūzai su britais šiuo metu suprojektavę ir vysto panašų lėktuvą, kuris galėtų startuoti mažame plote ir pasiektų labai didelį greitį. Vokiečių aviacijos sluoksniai šiuo projektu taip pat susidomėję, tačiau abejoja, ar jis bus galutiniai įvykdytas. Ir vėl kliuvynys: de Gaulle... jis aiškiai trukdys bendrą europiečių gynybą.

Vokiečių aviacijos sluokniuose neseniai buvo diskusijos apie tai, kaip vykdyti "darbo pasidalinimą" oro gynybos Europoje srityje. Atsirado nuomonių ir joms pritarė vak. vokiečių aviacijos vadovas (Luftwaffeninspekteur), kad... vak. vokiečiams tektų svarbus vaidmuo: jie su savo eskadrilėmis atliktų "strike" vaidmenį, kitaip tariant, būtų puolamoji jėga. Kitiems europiečiams, kaip olandams, belgams ir danams tektų apsigynimo ore uždaviniai. Tai gražios perspektyvos, tačiau ir jos bematant susidurs su politinės realybės smogiamąja jėga. Ar atsirastų europinis kraštas, kuris sutiktų suteikti vak. vokiečiams uždavinius ateityje?

Kiekvieno atveju, vokiečiai da-

bar susirūpinę, nes jiems nebeaišku, kaip atrodys jų aviacijos ateitis. Jie dabar klausia: negi mūsų aviacija pakibus ore? Žinoma de Gaulle politikos padariniai turės atsiliepti ir visiems planavimams aviacijos srityje ypač turint galvoje būsimą Europos orinę gynybą. Kai

su prancūzais, atrodo, bus sunku susitarti, šiaip ar taip, vak. vokiečiams atiteks didesnis vaidmuo ir šioje srityje. Su tuo turės skaičiuoti ir amerikiečiai. Tad ar nebus taip, kad dabartiniai vokiečių būklavimai bei abejotimai galėtų išvirsti iš didumo bei pasididžiavimo jausmus? Juk aišku, kad prancūzų traukiamasis iš karinio pobūdžio sąjungų turės kelti vak. vokiečių vaidmenį.

PLANINGAS TAUPYMAS moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

● Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visus pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

Prisidėjus, atsidėjus ir penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Kvartalinį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.
Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų.
Trenčidienį uždaryta viena diena.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMACK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanewski, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

JUOZAS ŠLAJUS KĄ RASIU SUGRĮŽES?

ATSIMINIMAI (11)

Tačiau žinia buvo beveik tikra, nes karas prasidėjo birželio 22 d. Nors kalėjime buvome nepaprastai izoliuoti, bet turėjome visas žinias apie svarbiuosius pasaulio įvykius.

Dienos metu daugiausia laiko kalėjime pralei dome sėdėdami ant čiužinių ir snausdami. Oro ir maisto trūkumas padarė mus miegotais. Laikas nuo laiko sargas žvelgdavo pro "vilkelį" iš koridoriaus ir šaukdavo: "Kas ten miega?! Nemiegoti!" Dažnai pakildavome pasivaikšiojimui kameroje. Eidavom vorele aplink stalą ir tyliai dainuodavom. Kartą užtraukėme iš širdies ir visu balsu, už ką beveik visa kamera atsidūrė karceryje. Nors dainuoti buvo draudžiama, bet kai kada ir kai kurie sargai nuduodavo negirdi.

Duryse, šone "vilkelio", pro kurį sargai mus dabojo, turėjome išgręžtą mažytę skylutę, prie kurios arti pridėjus akį matėsi, kas koridoriumi pro mūsų duris praeina.

Naktimis kai atsiguldavome, prasidėdavo didysis kalėjimo "gyvenimas" ir bildesia. Atrakinavo ir stumdavo sunkias duris ir vedavo tardymams kalinius bei įleisdavo naujai atvežtuosius. Kai išgirsdavome didžiųjų koridoriaus durų atidarymą, įtemptai klausydavomės, prie kurių durų kraujo ištroškę vanagai sustos. Jei

koridoriumi nueidavo tolyn, tuomet pro mažytę skylutę duryse žiūrėdavome, ką išsiveda. Kartą pamatėme į tardymą vedamą moterį. Nustebome, kaip vyrų skyriuje atsirado moteris? Kitą kartą pro durų skylutę stebėjęs pamatė tą pačią moterį ir atsisukęs į mus susijaudinęs sako:

-- Franckonienė! Franckonienę pravedė. Aš ją pažįstu.

Pažinusiųs daugiau papasakojo apie ją ir už tai ji igijo visos mūsų kameros simpatiją ir užuojautą už karžygiškumą bei lietuviybę.

Atsikvėpdavome, kai enkavedistai praeidavo pro mūsų kamerą. Tuomet su atsargumu skubėdavom prie durų pamatyti ką išveda. Bet vieną naktį suurzgė -- subildėjo koridoriaus durys, o raktai sužvangė mūsų duryse. Kad kitos kameros neišgirstų, koks kalins yra šaukiamas tardymui, enkavedistas klausdavo, kieno pavardė prasideda jo šaukiama raide. Ši kartą paklausė, kieno pavardė prasideda raide "Š".

-- Šlajus, -- atsiliepiu.

Po to enkavedistas paklausė, koks vardas ir tėvo vardas. Kai visas atitiko, pasakė:

-- Apsirenk ir išeik!

Ne tik pašauktasis išeina su baime, bet visa kamera išvedamąjį palydi su užuojauta. Gi ne bažnyčion pasimelsti enkavedistas išsiveda. Kelionė į tardymą buvo visiems vienoda: suimtąjį kareiviai veda šautuvus su durtuvais atstatę, o apkaustyta automobilyje veža į NKVD rūmus. Čia laiptais aukštyn ir štai vėl atsirandi prieš svetimos tautos budelį tardytoją.

Kai mane įvedė į tardymo kambarį, už stalo sėdėjo apie 45 metų amžiaus majoro laipsnio

enkavedistas, o šone stalo -- jauna žydaitė vertėja. Enkavedistas vartė labai storą bylą. Aš žiūriu nustebusiomis akimis: nejaugi ta stora byla yra mano?

Kvota visuomet prasidėdavo tais pačiais įprastais klausimais: vardas, tėvo vardas, kokius pažįstamus turi užsienyje, išvardink savo draugus ir panašiai. Po įžanginio apklausinėjimo toliau tardytojas klausė:

-- Ar prisipažįsti, kad priklausai kontrarevoliucinei organizacijai ir veikei prieš Tarybų Sąjungą?

-- Neprisipažįstu, nes jokiai kontrarevoliucinei organizacijai nepriklausiau.

-- Mes čia turime tavo draugo parodymą, kad tu šnipinėjai hitlerinei Vokietijai. Kam perduodavai žinias apie raudonosios armijos dalinius Tauragėje?

-- Netiesa, aš nešnipinėjau.

-- Tau bus daug lengviau, jei pats viską prisipažinsi. Tavo draugai, kurie jau sėdi, tavęs visiškai nepasigailėjo, ir šioje byloje yra jų paliudijimai apie tavo išdavikišką veiklą. Pasakyk, kam perduodavai žinias šnipinėdamas prieš Tarybų Sąjungą?

-- Aš neturėjau jokio ryšio su jokiais asmenimis, kurie būtų šnipinėję Vokietijai ar kam kitam, -- atsakiau nustebęs išgalvotu man kaltinimu.

Kodėl jie primetė man šnipinėjimo kaltinimą, neaišku man net ir šiandien. Jei nebuvo kieno skundo iš keršto, tai tik vienas bolševikų NKVD tikslas -- likviduoti išgalvotais kaltinimais lietuvi, kad liktų daugiau erdvės okupantams.

(Bus daugiau)

Filatelijos kampelis

Antanas Bernotas

(7)

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Gegužės 21-23 d. - SIPEX filatelijos parodai Washingtono paminėti -- 5 c. pašto ženklas ir tos pačios vertės blokas, Piešinys -- vokas, apilipintas pašto ženklais, Pašto ženklai pardavinėjami visuose Amerikos paštuose, bloklai -- tik Washingtono, 2. Gegužės 27 d. -- 11 c. tarptautinė atvirutė su piešiniais, 3. Gegužės 28 d. -- ikišiolinio piešinio 4 d. p. ženklas su Lincolnio atvaizdu juostos formoje (coil), 4. Birželio 8 d. -- 2 c. p. ženklas su architektu Frank L. Wright atvaizdu.

ANGLIJA išleido šiuos naujus p. ženklus: 1. Škotų poetui Robert Burns paminėti -- 4 penų ir 1 šil, 3 penų su jo atvaizdu.

Robert Burns (1759-1796) gimė Alloway, netoli Ayr, Škotijoje, vargingo valstiečio šeimoje. Jokia aukštesnio išsilavinimo neturėjo, bet turėjo didelių poetinių gabumų ir jau 1786 m. išspausdino savo pirmuosius eilėraščius. Pradžioje gyveno tėvo ūkyje, vėliau įsigijo nuosavą farmą prie Dumfries. Nuo 1791 m. gavo akcizo valdininko tarnybą Dumfries. Jo eilėraščiai -- daugiausia Škotų liaudies dainų, legendų ir pasakojimų sekimai arba perdirbiniai, rašyti Škotų tarpe, labai muzikalus ir lengvi, turėjo nepaprasto pasisekimo ir jam atnešė garso ir garbės. Paveik-

tas prancūzų revoliucijos, rašė ir revoliucinio pobūdžio eilėraščių.

2. Westminsterio katedros 900 metų sukakčiai paminėti -- 3 penai su katedros vaizdu, 2 šil. 6 penai -- katedros skliautai iš vidaus.

Westminster Abbey -- anglių tautinė šventovė, yra šv. Petro kolegialinė bažnyčia, statyta Edvardo Išpažintojo 1049-65 m. laikotarpyje, Londono miesto dalyje Westminster. Yra tai nepaprastai grandiozinis anglių gotikos statinys, taisytas, perdirbtas ir platinas daugelio karalių net iki 1890 metų. Katedros požemiuose ir mauzolieuose ilsisi daugelio Anglijos karalių ir karalienių kūnai, čia palaidoti visi žymieji anglių poetai, rašytojai, menininkai ir politikai. Katedra per šimtmečius buvo karalių karūnavimo vieta. Čia yra didžiulės salės, kur rinkdavosi anglių parlamentas ir įvykdavo visos oficialios ceremonijos.

LENKIJA išleido 8 p. ženklų ir bloko seriją Varšuvos 700 metų įsteigimo sukakčiai paminėti. Ženkluose parodyti įvairūs senoviniai ir istoriniai pastatai. Čia dedame 60 grašių p. ženklą su barbakanu -- senovinės pilies dalimi.

Varšuva (lenk. Warszawa) yra prie Vyslos upės ir jau XIII amž., žinoma kaip kaimas. 1260 m. gavo miesto vardą, o 1344

Žmogaus teisės ir jų mindžiojimas okupuotoje Lietuvoje

Lietuvių Teisininkų Draugijos Clevelando skyriaus valdyba birželio 6 d. 12 val. šv. Jurgio liet. parapijos salėje surengė pranešimą "Žmogaus teisės

m. Magdeburgo teisės, 1339 m. jau buvo žymi vietovė su piliimi ir miesto mūru. Čia posėdžiavo popiežiaus teismas, sprendamas ginčų tarp karaliaus ir kryžiuočių. 1344-1526 m. buvo Mozūrų kunigaikštystės sostinė. Nuo 1550 m. pasidarė Lenkijos karalių rezidencija, o nuo 1596 m. ir seimo susirinkimų vieta -- valstybės sostinė. Vėlesniais laikais buvo užimta švedų, ir rusų, ir prūsų. 1807 m. Napoleono paskelbtos kunigaikštijos sostinė. Čia prasidėjo 1794 ir 1831 m. sukilimai, 1915-18 m. vokiečių okupuota.

Nuo 1918-1920 m. Lenkijos sostinė. Prasidėjus II Pas. karui, vokiečiai pirmieji puolė Lenkiją, ir 1939 m. spalio 1 d. Varšuvą užėmė, smarkiai ją apnaikindami. 1944 m. lenkai Varšuvoje prieš vokiečius suvėžė sukilimą, kurio metu buvo sunaikinta 85% visų pastatų, gyventojų dalis žuvo, kiti buvo išvaryti. 1945, 1947 Varšuvą paėmė rusai. Pokariniais metais Varšuva buvo atstatyta, be veiksnių senieji ir istoriniai pastatai restauruoti, pastatyta daug pramonės įmonių ir šiuo metu mieste gyvena apie 1,3 mln. gyventojų. Unijos laikais Varšuvoje tilpo ir kaikurios Lietuvoje skirtos įstaigos bei gyvenamieji bendri karaliai. Prieš I Pas. karą Varšuvos universitete ir kitose mokyklose mokėsi daug lietuvių šviesuolių, tarp kurių minėtini Dr. V. Kudirkas, M.K. Čiurlionis, Ks. Vanagėlis, rašytojas Herbačiauskis ir kt.; veikė lietuvių draugija ir choras.

VATIKANAS, minėdamas 1000 metų sukaktį nuo krikščionybės įvedimo Lenkijoje, išleido 6 pašto ženklų seriją su istoriniais vaizdais. Ženkla piešti lenkės dail. C. Dąbrowskos. 50 lirų p. ženkle, kurį čia dedame, yra parodyti Aušros Vartai Vilniuje (nors ir nepasakyta, kad tai Vilniuje, tik "Mater Misericordiae, Ostra Brama"), karalienė Jadvyga (Jogailos žmona) ir Jogailos universiteto Krokuvoje biblioteka.

Kituose p. ženkluose vaizduojama: 15 lirų -- karalienė Jadvyga ir karalius Mieszko I, įvykdę krikščionybę Lenkijoje 966 m.; 25 lirų -- katedra Breslauje (dabar lenkai ją vadina Wrocław), šv. Vaitiekus, Prachos vyskupas, kuris buvo nuvykęs krikštyti prūsų, bet buvo jų nužudytas 997 m.; lenkų kunigaikščio Boleslovo III išpirktas ir palaidotas Gniezno katedroje, ir Gniezno katedra; 40 lirų -- Skalkos bažnyčia Krokuvoje, šv. Stanislovas ir Wawelio pilis Krokuvoje; 150 lirų -- Jasna Gora bažnyčia Čenstakovoje, stebuklingasis Dievo Motinos paveikslas ten pat (užrašyta "Regina Poloniae") ir šv. Jono katedra Varšuvoje su kar. Zigmanto III paminklu; 220 lirų -- popiežiaus Povilas VI sveikina Lenkijos gyventojus šitokių pasveikinimų lenkiškai: "Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus!", apačioj atsakymas: "Per amžių amžius, Amen!". Įsidėmėtina, kad šitoks krikščioniškas pasisveikinimas, atėjęs iš Lenkijos, buvo vartojamas ir Lietuvoje net iki mūsų laikų (tik vėliau pakeistas geriau skambiančiu lietuviškai "Garbė Jėzui Kristui!").

ir jų mindžiojimas okupuotoje Lietuvoje". Referentas Petras Stravinskas, koreferantai: Jurgis Smetona ir Antanas Gailevičius.

Skyriaus pirmininkas Juozas Krygeris, atidarydamas susirinkimą pabrėžė, kad kiekvienais metais birželio mėnesį prisimenama du labai skaudžius lietuvių tautai padarytus Sovietų Rusijos smurto aktus, -- tai jų įsibrovimas į Lietuvą 1940, VI, 15 ir jos žiauriausiomis priemonėmis įvykdyta 1941, VI, 14-15 d. masinė Lietuvos gyventojų deportacija į Sibirą. Per tas dvi dienas iš Lietuvos buvo iš tremta per 34,000 žmonių.

Nereikėtų apsiriboti vien tik tais dviem faktais, bet mesti platesnį žvilgsnį į visą Lietuvos gyvenimą okupanto replėsės, į Lietuvos žmonių teisinę padėtį bolševikų replėsės.

L.T.D. Clevelando sk. teisininkų tarpe kilo mintis plačiau painformuoti mūsų tautiečius Clevelande, kokia ištikrųjų yra dabartinė padėtis lietuvių okupuotoje Lietuvoje.

Žmogaus teises prelegentas Petras Stravinskas išvedė iš prigimtinės teisės. Jis supažindino su jos doktrina, taip pat ir prigimtinės teisės skelbėjais, pasireiškusiems antikiniame pasaulyje, pirmaisiais krikščionybės amžiais, viduramžiais ir naujaisiais amžiais.

Po to jis sustojo ties komunistų ir nacių žiaurumais. Jis pareiškė savo nuomonę, kad tie žiaurumai ir pagrindinių žmogaus (ir tautų) teisių mindžiojimai visu savo baisumu pasireiškė dėl to, kad žmogus nusisuko nuo prigimtinės teisės, pamynė jos idėją, o kartu ir pagrindines žmogaus teises.

Pavaizdavęs Šiurpius II-jo Pasaulinio karo padarinius, prelegentas parodė, kaip dabar visas pasaulis jau pripažįsta ir akcentuoja tironų ir despotų pamirštąsias, išniekintąsias ir sumindžiotąsias žmogaus teises ir imasi būdų bei priemonių jas apsaugoti ir žmogui garantuoti.

Prelegentas atkreipė dėmesį į tai, kad J. Tautų Chartoje žmogaus teisės suminėtos net 7 kartus (kartą tos chartos įvedė ir 6 kartus tekste), kad J.T. savo charta įsipareigojo tas teises saugoti ir ginti.

Toliau prelegentas supažindino klausytojus su Jungtinių Tautų 1945 m. sudarytomis ir prie UNESCO veikusiomis žmogaus Teisių Komisijos darbais, ypač gi su jos labai kruopščiu visuotinės žmogaus Teisių deklaracijos ruošimu, taip pat ir sutos deklaracijos svarstymu J. Tautų Gen. Assamblejoje bei jos priėmimu 1948, XII, 10.

Pavaizduotos pasaulio nuotakos ir J. Tautų žygiai tą deklaraciją priėmus: tautų organizacijų ir asmenų skundai dėl žmogaus teisių mindžiojimo, 2) J. Tautų Gen. Assamblejos raginiai, kad visos tautos laikytųsi tos deklaracijos savo valstybinėje praktikoje, 3) įspėjimas tų (ypač gi Sovietų), kurie laužo deklaracijos nuostatus ir t.t.

Po to prelegentas priėjo prie minėtos deklaracijos turinio.

Po to jis vėl iš naujo sustojo prie kiekvieno žmogaus teisių deklaracijos nuostato ir patiekė faktus, liudyjančius kaip grubiai okupantas laužo ir mindžiojo visas žmogaus teises okupuotoj Lietuvoje. Čia galima buvo susidaryti įspūdį, kad ana žmogaus teisių deklaracija -- tai tikras kaltinamasis aktas Sovietams dėl jų nusikaltimų Lietuvoje.

Pavaizdavęs šurpią mūsų žmonių padėtį tėvynėje, prelegentas iškėlė šiuos siūlymus: 1. Tuojau pat imtis darbo suregistruoti visus Sovietų nusikaltimus prieš žmogaus teises okupuotoje Lietuvoje ir duoti skundus Jungtinėm Tautom dėl tų teisių mindžiojimo (šio darbo turėtų imtis mūsų laisvinimo veiksniai, organizacijos, pavieniai asmenys ir t.t., tik turėtų būti dirbama tvarkingai, susitarus, solidariai.)

2. Prisimenant žmogaus teisių deklaracijos 13 str. 2 p. reikalaujanti, kad Sovietai leistų išvykti iš okupuotos Lietuvos visus tuos mūsų žmones, kuriems yra nepakeliamas jų režimas ir gyvenimas tame sovietiniame pragare.

Pasiremiant deklaracijos 14 str. galima bus reikalaoti kitas (užsienio) valstybes, kad jos mūsų žmones priimtų ir suteiktų jiems pagalbą bei globą.

Žmonių gelbėjimo problema, prelegento nuomone, yra visai atskira ir nesiejama su mūsų pastangomis išlaisvinti Lietuvos žemę ir žmones. Laisvinimo darbas turėtų būti tęsiamas toliau visa apimtimi, nepriklausomai nuo mūsų pastangų išlaisvinti iš okupanto nagų tuos, kuriems dvasiškai tvankus ir nepakeliamas gyvenimas sovietų pavergtame krašte.

Julius Smetona pareiškė, kad P. Stravinskas, rengdamas paskaitą "Žmogaus teisės ir jų mindžiojimas okupuotoje Lietuvoje" atliko didelį darbą, nes padėjo geriau pažinti tikrąjį komunistinio režimo milžinišką temą suskirstyti į eilę mažesnių, kaip sakysim, literatūrines laisvės panaikinimas Lietuvoje, žmogaus pavergimas ekonomine prasme, religijos ir tikėjimo laisvės nužudymas, -- jas doku metuoti ir patiekti teisės ieškotojams. Pradžią tokių studijų yra padaręs Dr. J. Savasis, parašęs labai aukštos vertės knygėlę apie "Karą su Dievu Lietuvoje", kuri yra išleista ir anglų kame vertime "The War Against God In Lithuania". Šią knygėlę turėtų perskaityti visi lietuviai, o, perskaitę pagal galimybes turėtų paskleisti amerikiečių tarpe.

Koreferentas pabrėžė, kad mes sakomės viską žina apie komunistinę. Tai netiesa. Palyginimai žinome nedaug. Yra kurie sako, kad komunistai ne tie, kaip Stalino laikais. Netiesa. Ir Lenino laikais buvo praktikuojama taktiniai manevrai, bet kas nukrypo nuo marksistinės linijos, tas buvo baudžiamas mirtimi. Tas pats šiandien vyksta ir Sov. Rusijoje, ką ryškiai pabrėžė preleg. P. Stravinskas.

Antrasis koreferentas A. Gailevičius pritarė J. Smetonai, kad P. Stravinsko paskaitą reikėtų suskirstyti į eilę mažesnių temų ir atskirai išnagrinėti.

Pirm. J. Krygeris baigimui žodyje pareiškė, kad pagalba žmogui yra drauge ir pagalba laisvei. Okupuotoj Lietuvoje žmogus nėra žmogus, bet tik įrankis komunistinio režimo rankose to režimo tikslams siekti. Okupuotoj Lietuvoje viskas vyksta tik pagal NKVD-istų

LIETUVIŠKA VASARVIETĖ BANGA

CAPE COD'E, MASS. GREAT MARSH ROAD, CENTERVILLE, MASS.

- Prie Atlanto vandenyno, Golfo srovės šildomo garsaus Craigville Beach.
- Patogūs kambariai ir atskiri namukai, kur patiemis galima gamintis valgi.
- Skanus lietuviški valgiai.
- Grynus pušų oras ir rami vietovė poilsiui.
- Svečiams be nuosavų automobilių -- transportacija į ir iš paplūdimio.
- Šalia "Bangos" randasi ežeras su paplūdimiu. Žuvavimo mėgėjams yra laivelis.

Norintieji puikiai praleisti atostogas prašomi su užsakymais kreiptis šiuo adresu:
A. Pakštys,
76 Alicia Road
Dorchester, Mass. 02124
Tel. (617) 282-8046
o po birželio 15 d.:
Box 188, Centerville,
Cape Cod, Mass.
Tel. (617) SP 5-4633.

iš anksto nustatytą planą ir jų duotas direktyvas.

Pagrindinis mūsų uždavinys yra ir turi pasilikti -- siekti nepriklausomos Lietuvos atstatymo. Šiam darbui reikia apjungti visas mūsų išeivijoje esamas jėgas. Turime plačiau supažindinti pasaulį su pavergtos Lietuvos žmonių padėtimi ir ieškoti pagalbos mūsų žygiams Lietuvą išlaisvinti. Tad nesigailėkime nei vargo, nei darbo Lietuvos laisvei atgauti, nes mūsų gimtoji šalis priklauso tik mums.

Koreferentų ir visuomenės pagėdavimus Liet. Teisn. Draugijos Clevelando skyr. pasistengs vykdyti pagal išgalę ir laiko aplinkybes, pareiškė pirm. J. Krygeris uždarydamas susirinkimą.

L. Žvirkalnis

• Sažiningiausią patarnavimą visais draudimo reikalais, gausite paskambinę patyrusiam draudimo atstovui V. Giedraičiui tel. 944-6835.

TIK PER 10 DIENŲ...

trumpam vasaros sezonui ir už labai papigintą kainą siūlome ypatingai gerus ir praktiškus siuntinius, kurie pristatomi į Lietuvą oro paštu laike 10 dienų.

Šie taip praktiški ir reikalingi siuntiniai suteiks Jūsų artimiesiems malonią staigmeną ir netikėtą paramą, tad nepraleiskite šią retai pasitaikančią progą ir pasinaudokite šiuo mūsų specialiu pasiūlymu.

Merguzėlė (01).

Itališkas labai populiarius lietpaltis, vilnonė kostiumui arba vasariniam paltui medžiaga, 4 įardai gėlėtos šilkinės suknelės medžiagos, 1 nailono skarelė, 1 šilkinė labai graži gėlėta skarelė, 2 poros geriausių nailono kojinių, 1 nepermatomo nailono bliuskutė. Kaina \$65.00.

Bernuzėlis (02)

Nailoniniai spalvoti arba balti viršutiniai marškiniai, 1 terelyno kaklaraštis, vilnonė vasariniam kostiumui medžiaga, arba juoda kostiumui medžiaga, 1 specialus labai stiprus itališkas lietpaltis, viena pora nailono kojinių su 6 mėnesių garantija, 1 be rankovių su kostiumu devimas megstukas. Kaina \$65.00.

Jungtinis Merguzėlės ir Bernuzėlio siuntinys kainuoja tik \$120.00.

Tebesiunčiami mūsų anksčiau skelbtieji, didelio pasisekimo turėjusieji siuntiniai: V-3 -- 10½ jardo angl. medž. trims kostiumams už 55 dol.; P-3 -- 9 j. trims paltams viln. angl. medžiagos už 60 dol.; N-4 -- 16 jardu nepermatomo nailono gražiausių raštų 4 suknelėms už 45 dol.; ir M-13 vertingas aukšto kaloritetito maisto siuntinys 22 lbs. už 30 dol.

Prie visų išvardintų siuntinių galima pridėti pageidaujamų dovanų iš mūsų katalogų arba Jūsų pačių nupirktų prekių. Jūsų pačių siuntinius ekspedijuojame iš Londono tik už 12 dolerių, plius faktinio Sovietinio maito išlaidos. Tokius siuntinius galite mums siųsti žemiau nurodytu adresu pažymėdami mūsų tranzitinio sandėlio ženklą:

B. O. 11690/64.

BALTIC STORES LTD.
421 Hackney Rd.
London, E. 2.
Great Britain.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir gavėjo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

Atstovai: L. Venckus, 7030 Talman Ave., Chicago, Ill., tel. 436-0494; Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich., ir A. Kusinskis, 124 Park St., Sudbury, Ont., Kanada.

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909
13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
...
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES
Vėsinamas oras Jūsų patogumui
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Antanas Mažeika, atvykęs kalbėti ALT surengtame birželio išvežimų minėjime, po programos lietuvių kultūriniam darželyje, ALT skyriaus valdybos narių inž. A. Pautienio ir K. S. Karpiaus lydimas, aplankė prezidento Antano Smetonos kapą Knollwood mauzoliejuje.

Kadangi Mažeika yra žymus veikėjas Lietuvos Vyčių organizacijoje, turėjo progos pasimatyti su vietos Vyčių kuopos nariais. Tą popietį buvo surengta Vyčių sueiga Igno ir Antosės Visockų sodelyje, p. Visockienės gimtadienio paminėjimui. Programą pravedė Vyčių organizacijos garbės narys, ilgametis veikėjas Juozas Sadauskas, pakviesdamas A. Mažėiką pakalbėti. Linkėjimus sakė ir kiti keli dalyviai.

Clevelando Vyčių kuopos pirmininkas yra B. A. Buknis.

Svečias po to apsilankė Čiurlionio Ansamblio namuose, kur vyko SLA seimui rengti komiteto gegužinė, su daugiau clevelandiečių asmeniškai pasikalbėti.

IDOMI IR AKTUALI PASKAITA

Amerikos Lietuvių Konservatorių Klubas rengia prof. Mons. Leono S. Schumacherio paskaitą "Religija ir komunizmas" su komentarais apie naujai išleistą anglų kalba dr. J. Savajo veikalą "Karas su Dievu Lietuvoje". Paskaita įvyksta penktadienį, š. m. birželio 17 d., 8:30 val. vak. naujoje Union Savings Association salėje, 5106 Wilson Mills Rd. (kampas Monticello Blvd. ir Richmond Rd.). Po paskaitos — vaisės. Auka \$1.00. (Sk.)

JONINIŲ POBŪVIS

Kaip ir kiekvienais metais, Amerikos Lietuvių Piliečių Klubo Direkcija ruošia birželio mėnesio 25 d., 7 val. vak. J O N I N I Ų ir kitų birželio mėn. VARDUVININKŲ pagerbimo pobūvį.

Norintieji atšvesti savo vardines su artimaisiais, prašomi atsilankyti į pobūvį, kuriame galėsite pasirinkti skanių valgių bei gėrimų.

Veltai alus, nemokamas įėjimas.

Lietuvių Klube vykdomas biljardo (Pool Table), šachmatų ir bowling turny-

ALT Clevelando sk. nariai, surengę birželio 12 d. Lietuvių darželyje tragiškų išvežimų minėjimą su svečiais iš New Yorko, pasakiusiu prkalbą. Stovi iš kairės inž. A. Pautienius, Ant. Mažeika, I. Bublėnė ir K.S. Karpius. V. Plodžinskio nuotrauka

STATE OF OHIO Executive Department OFFICE OF THE GOVERNOR

Columbus

PROCLAMATION

BALTIC STATES MEMORIAL WEEK

JUNE 12 - 19, 1966

WHEREAS, the month of June, 1966, marks the twenty-sixth anniversary of the tragic turn in history which resulted in the military occupation of the free states of Estonia, Latvia and Lithuania by the Soviet Union; and

WHEREAS, in June of 1941, citizens of the occupied states were deported en masse to Siberia and unknown destinations in the USSR; and

WHEREAS, vast numbers of the defenseless victims died of hardships and starvation and many more were massacred behind the Iron Curtain by their military masters; and

WHEREAS, the United States of America has never recognized the annexation of the Baltic States by the Soviet Union, but has branded this act as aggression, has continued to recognize the Consular Representatives of Estonia, Latvia and Lithuania; and

WHEREAS, thousands of nationals of these states who sought refuge in the United States have proved themselves worthy citizens and have made notable contributions to the State of Ohio and to our nation;

NOW, THEREFORE, I, James A. Rhodes, Governor of the State of Ohio, do hereby designate the week of June 12 - 19, 1966, as

BALTIC STATES MEMORIAL WEEK

in Ohio, and urge all our citizens to join with the burdened Baltic peoples in observing this historic week in solemn memory and in tribute to those who died in the cause of freedom, and to unite with their survivors in humble prayers to the God of Nations for the restoration of their rights and liberties as free nations.

IN WITNESS WHEREOF,
I have hereunto subscribed
my name and caused the Great
Seal of the State of Ohio to be
affixed at Columbus, this
7th day of June, in the year
of Our Lord, One Thousand Nine
Hundred and Sixty-Six.

James A. Rhodes
GOVERNOR

BIRŽELIO TRAGEDIJOS MINĖJIMAS

Birželio 12 d., sekmadienį, Clevelando visuomenė susikaupė tragiškųjų išvežimų ir žuvusiųjų kovoje su komunistiniu okupantu prisiminimui. Po pamaldų, kurio-

rus norima užbaigti 2 savaitių laikotarpyje. Dalyvaujantieji prašomi paskubinti dar likusius lošimus per tą laiką užbaigti. Kaip jau buvo skelbta, laimėtojams numatytos piniginės bei daiktinės dovanos bus įteiktos turnyrų užbaigimo pobūvyje.

se organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis ir jaunųjų skautų ir skaučių organizuotomis gretomis, vilkstinėmis automobilių, papuoštų tautinėmis vėliavėlėmis, policijos motociklistų lydimu, vyko į Lietuvių darželį, kur prie J. Basanavičiaus biusto vyko iškilmės.

Minėjimą trumpu žodžiu atidarė Lietuvių darželio draugijos pirm. K. S. Karpius. Rengėjų, ALT Clevelando sk. vardu minėjimo dalyvių pasveikino pirm. inž. A.

Pautienis, pakviesdamas išsirikiuoti vėliavas. Amerikos himną giedojo Julius Kazėnas, Lietuvos himnui susijungiant visiems dalyviams.

Kalbą pasakė Antanas Mažeika iš New Yorko, Lapkričio 13 žygio į JTO pirmininkas. Savo kalboje jis nenukrypo į praeitį, bet metęs žvilgsnį į esamą politinę situaciją, prelegentas pareiškė ištikinimą, kad tik savitarpyje verkšlendami nieko neatsieksime savo tautos ir valstybės išdavimui. Reikia veikti ne tik iš šio krašto vadovybė, bet skleisti Lietuvos problemą visur, kur tik galima rasti draugų.

Iš prelegento A. Mažeikos kalbos plaukė jaunosios kartos konkretesni pageidavimai mūsų visuomeninei veiklai pagyvinti Lietuvos vadavimo reikaluose ir tą veiklą išplėsti, išeinant iš siaurojo savųjų ratelio ribų.

ALT Clevelando sk. valdybos narė Guoda Stuogytė paskaitė Ohio gub. J. Rhodes ir Clevelando burmistro R.S. Locher specialiai minėjimui išleistas proklamacijas. Pirm. inž. A. Pautienis perskaitė rezoliuciją, kuri bus įteikta Kongreso ir Senato atstovams bei vyriausybei.

Adv. Julius Smetona kvietė minėjimo dalyvius prisidėti prie naujai pasirodžiusios knygos "Karas su Dievu Lietuvoje" platinimo.

Po minėjimo svečias iš New Yorko Ant. Mažeika turėjo eilę pasitarimų su vietos lietuvių organizacijų veikėjais. Jo mintys buvo taip pat išrašytos į juostą, padarius vizitą Tėviškės Garų radijo valandėlės vedėjui Juozui Stempužiui.

• Vytautas A. Baziulis birželio 19 d. išvyksta į Doctors Hospital sveikatos tikrinimui.

SLA Jubiliejinio Seimo Spaudos Komisijos ir programinio leidinio reikalais prašoma kreiptis vakarais pas Kazį S. Karpių, 345 E. 222 Street, Euclid, telefono AN 1-0969.

VISI Į GEGUŽINĘ

Vysk. Valančiaus lituanistinės mokyklos gegužinė įvyksta šį sekmadienį, birželio 19 d., 3 val. p. p. Čiurlionio Ansamblio sodelyje. Gegužinėje Aukuro ansamblio atliks dainų šventės repertuaro koncertą.

Visi maloniai kviečiami gegužinėje dalyvauti. (Sk.)

* ŠV. KAZIMIERO lietuviškos mokyklos Clevelande visuotinas tėvų susirinkimas įvyko š. m. gegužės 29 d., mokyklos patalpose.

Iš patiekto komiteto plačios dienotvarkės galutinai atlikti ir išspėsti tikslai du punktai: pirmą senovo tėvų komiteto atsisistatymas ir išrinkta nauja valdyba.

Naują valdybą sekantiems mokslo metams sudaro: Balienė, Jokūbaitienė, Jonaitis, Kazėnas, Nikštėnas, Mačienė ir Stempužienė.

Gaila, kad tris valandas užtrukęs susirinkimas tepajėgė tiek mažai atlikti. Mokyklų sujungimo klausimas sukėlė daug karštų diskusijų, tačiau nieko nenukrypo.

PADEKA

Šv. Kazimiero liet. mokyklos tėvų komitetas dėkui užbaigė savo kadencijos 1965/6 mokslo metus.

Nebūtų taip viskas buvę, jei ne Jūs, mieli Tėveliai, bei vi-

si geros valios mokyklos mokytojai-rėmėjai, mums taip duosniai padėję.

Labai esame dėkingi mūsų gerb. klebonui kun. J. Angelaičiui, mokyklos vedėjui p. Tamulioniui, visiems mokytojams, radijo valandėlės vedėjui p. J. Stempužiui, Dirvai ir Draugui, bei jų vadovybėms. Mielam Draugo korespondentui p. V. Ročiniui.

Mūsų širdinga padėka priklauso LB II-jai Apylinkei, mūsų gydytojams ir prekybininkams, ypatingai p.p. Gaidžiūnams, už piniginę paramą.

Ypatinga padėka priklauso šioms tėveliams, kurie per visus metus nenuilstamai talkino: R. ir L. Andriušaičiams, J. ir S. Ignatavičiams, O. Jokūbaitienėi, J. Kazlauskui, A. ir J. Ožinskams ir Palubinskienėi.

Dėkingas tėvų komitetas: D. Čipkienė, A. Jonaitis, A. Kijauskas, D. Mikolaitienė, O. Ralienė, A. Strimaitis, I. Sušinskienė.

CLEVELANDO IR OHIO LIETUVIAMS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 80 metų sukakties minėjimo banketas įvyks Clevelande antradienį, liepos 12 d., Pick-Carter viešbutyje E. 9th St. ir Prospect Avenue. Pradžia 7 valandą vakare. Bilietai po \$7.50.

Skubiai kreipkitės užsakydami sau bilietus prisiunčiant po \$7.50, arba pranešant kiek, ir atvykę užsimokėsit. Bet rezervaciją reikia padaryti ne vėliau liepos 5 d.

Siųskit čekius ar pinigus, arba rezervacijas komiteto išdinininkui: telef. 881-5425. Ignas Stankevičius, 1141 E. 71 Street, Cleveland, Ohio 44103. (Sk.)

PAMINĖJO PRAŠKEVIČIUS

SLA seimui rengti komiteto gegužinėje Čiurlionio ansamblio patalpose, sekmadienį, birželio 12 d. panaudota proga pagerbti Antaną ir Stellą Praškevičius jų 72 metų amžiaus sukakties ir 40 metų vedybinio gyvenimo proga. Programą pravedė komiteto pirmininkas Jonas Daugėla.

Antanas Praškevičius į Clevelandą atvyko prieš I Pas. karą. Įstojęs į Susivienijimą 1913 metais, buvo vienas veikiausių SLA narių, buvo valdybose per eiles metų, išrašęs į SLA 14-tą kuopą daugiau narių negu kiti visi organizatoriai, išaugino kuopą iki kelių šimtų narių.

Jis veikė ir Dr. Vinco Kudirkos vardo tautinėje draugijoje kol ji gyvavo.

Stella Praškevičienė yra Pensilvanijoje gimusi lietuvaitė. Su ja Praškevičius susipažino SLA seime ir 1926 metais susituokė.

PARDUODAMAS NAUJAS TAUTINIS KOSTIUMAS.

Teirautis tel. 486-7729.

SKUBIAI PARDUODAMA VASARVIETĖ

prie Pymatuning ežero, 1 akerio sklypas su gyv. namu ir traileriu. Elektra, vanduo ir visi patogumai.

Kaina — \$4.700.

Teirautis tel. 531-6248.

WANTED SEAMSTRESS

for costum drapery.

Will train.

Tel. LA 1-8980.

PARDUODAMA KIRPYKLA

2 kėdės. Euclid. Savininkas išsina į pensiją. Žema nuoma.

Teirautis telef. KE-1 4347.

ANTHONY J. PIRC, Broker

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

CAUSEITE GERA VALANDINI ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient for you,

An Equal Opportunity Employer

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED SET-UP MEN OPERATORS

FOR CONOMATICS BROWN AND SHARPE

Days, Overtime. New plant facilities. Excellent benefits.

SLABE MACHINE PRODUCTS CO.

4659 INDUSTRIAL PARKWAY WILLOUGHBY, OHIO (East at 370 and Euclid Ave.) (62-68)

MOKINĖS SIUVAMOMS MAŠINOMS

Priimamos ir nevartojančios anglų kalbą, nes turime įvairiausių tautybių tarnautojus 2000 žmonių tarpe. Dieninė pamaina, didžiausi atlyginimai mokami moterims šiame rajone. Patirtis nereikalaujama. Atlyginame besimokinant, po trumpo bandymo.

Teiraukitės mūsų Employment Office nuo 8:30 iki 5 val. p. p. nuo pirmad. iki penktad.

JOSEPH & FEISS CO.

2149 W. 53rd St.

(2 blokai į pietus nuo Lorain Ave.)

(62-68)

Naujoji Clevelando Lietuvių Salės ir Klubo direkcija. Sėdi iš kairės: J. Apanavičius, S. Mėžys, J. Malskis, Z. Dučmanas, I. Gatautis. Stovi: J. Virbalis, S. Lukas, E. Šamas, A. Banys, S. Gužauskas, S. Halaburda ir B. Bernotas. V. Plodžinskio nuotrauka

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ IR KANADOS LIETUVIŲ TREČIOJI DAINŲ ŠVENTĖ

2,200 dainininkų

1966 m. liepos mėn. 3 d., 3 val. p. p., International Amphitheatre,
4300 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.

Bilietai: \$6, 5, 4, 3, 2, gaunami iš anksto Karvelio Prekybos namuose, 2715 West 71st St., Chicago, Illinois 60629. Telef. 471-1424 ir Dainų šventės dieną Amphitheatro kasoje nuo 10 val. ryto.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

* LIGIJA BIELIUKIENĖ, Lietuvos Moterų Klubų Federacijos pirmininkė ir pasaulinės moterų organizacijos -- GFWC Tarybos narė, yra ir vėl išrinkta į šios organizacijos Tarybą. Rinkimai įvyko GFWC deimantinio - jubiliejinio moterų atstovių suvažiavimo metu, Chicagoje, š.m. birželio mėnesio pirmomis dienomis.

L. Bieliukienė, kaip LMK Federacijos pirmininkė ir GFWC Tarybos narė pasakė kalbą suvažiavime, pristatė Lietuvos laisvės reikalą: jautriai ir po-

litiškai įtikinančiai. Ji pasakė: "Negali būti taikos pasaulyje, kol didelė dalis pasaulio yra raudonųjų vergijoje, o taip pat ir mano gimtinė -- Lietuva". L. Bieliukienė savo kalbą baigė citata iš Sibiro lietuvių maldaknygės: prašė pagalbos Dievo ir pasaulio kryžiuojamai Lietuvai. Šios kalbos atsidėję klausėsi apie trys tūkstančiai moterų delegatų, atvykusių į jubiliejinį organizacijos suvažiavimą. Suvažiavusios delegatės atstovavo penkiasdešimt penkių laisvų valstybių moteris. Buvo atvykusios atstovės iš -- Graikijos, Ispanijos, Turkijos, Šveicarijos, Vokietijos ir t.t.

* LF 100 dol. aukojo ne Aleksandras ir Bronė Blaževičiai, bet Aleksandras ir Birutė Blaževičiai.

BOSTON

* Mirusiųjų prisiminimo dienoje Bostono skyriaus nariai su pirm. Br. Uteniu aplankė mirusių skyriaus narių Bruno Kalvaičio, Igno Vilėniskio, Vakauzos ir F. Kiršos kapus, padėjo gyvųjų gėlių puokšteles ir tarė žodį.

* Jaunimo Metų Komitetas lankė gubernatoriaus ir burmistrą įstaigas. Tą progą burmistras John F. Collins įteikė sveikinimo adresą Jaunimo Kongresui Chicagoje.

* Jadvyga Tumavičienė surinko Jaunimo Peticijai 1034 parašus, tai gražus pavyzdys visiems.

ALT S-gos Bostono skyriaus nariai Mirusiųjų prisiminimo dieną aplankė skyriaus narių kapus. Nuotraukoje prie dr. Bruno Kalvaičio kapo. Stovi iš kairės: G. Ambraziejus, J. Vaičiūrgis, A. Vilėniskis, A. Griauzdė, E. Cibas, E. Griauzdiene, J. Vizbaras ir pirm. Br. Utenis.

Brangiam tėvui ir uošviui
A + A

VINCUI ŽEMAIČIUI
mirus, p. ŽEMAITIENĖ, mielus VINCENTINĄ ir
JONĄ JURKŪNUS bei artimuosius giliai užjau-
čia

Liucija ir Kazimieras
Jankūnai

YPATINGAS PAPIGINIMAS!

Jaunuoliams mažiau 22 metų amžiaus "American Airlines" lėktuvų kompanija skiria nuolaidą. Galima lėktuvu keliauti pusę kainos visose oro linijose. Norint gauti šį papiginimą reikalinga įsigyti specialų pažymėjimą -- kaina \$3.00. Prašome kreiptis šiuo adresu: American Airlines, Attn: Dr. P.V. Vygantas, 633 3rd Ave., New York, N.Y. 10017

* New Yorko Santaros-šviesos valdybą 1966-1967 metams sudaro: pirmininkas Saulius Šimoliūnas, išdininkas-sekretorius Vytautas Čėsna, nariai Jonas Kiznis, Alina Staknienė, Jonas Vilgalys.

ROCHESTER

* LAIMUTĖ JONUŠAITĖ birželio 5 d. baigė Cortlando universitetą (B.S. Degree in Physical Education). Prieš 6 metus atvykusi iš Australijos, Laimutė apsigyveno Rochesteryje, kur priklausė vietiniam lietuvių sporto klubui "Sakalas". Būdamą vispusiškai pajėgi sportininkė, dažnai atstovavo Š. Amerikos lietuvių rinkines įvairiose sporto šakose. Ypatingai pasižymėjo krepšinyje, o 1961 metais per pabaltiečių pirmenybes, plaukymo varžybose laimėjo 3 aukso medalius, pastatydama naujus Š. Amerikos lietuvių bei pabaltiečių rekordus.

Šį rudenį Laimutė pradės dėstyti kūno kultūrą vienoje New Yorko gimnazijoje ir tikisi vėl grįžti į aktyvų lietuvių sportinį gyvenimą, kurį dėl studijų buvo laikinai nutraukusi.

PHILADELPHIA

* ALT S-GOS Philadelphia skyriaus narių susirinkimas ir iškyla įvyko birželio 5, Riverside-N. Jersey, ponų Valių namų sode. Susirinkimas ir iškyla puikiai pavyko ir pasižymėjo atsilankiusių narių ir prijauniančiųjų gausumu.

Buvo išklausti pranešimai dalyvavusių Dirvos 50 m. sukakties minėjime ir Tautinės Sąjungos Tarybos posėdžiuose Clevelande. Po to buvo pasiskaityta dėl dviejų rezoliucijų.

Pirmoji, referuota p. Česonio, liečia Dirvos redakcinę politiką: redakcijai patariama nepasiduoti Dirvoje aštrios politinio straipsnių, smarkiai kritikuojančių bendrąsias pasaulio lietuvių arba Amerikos lietuvių organizacijas, kaip Vliką, ALT, Balfą, Lietuvių Fondą, Lietuvių Studentų Sąjungą ir pan. Kas turi kokius tarpusavius neaiškumus, palikti juos išsiaiškinti asmeniniais laiškais. Jei kur tikrai būtų reikalinga sveikata ir konstruktyvi kritika, tai bent pasistengti ją taip sureduoti, kad nebūtų skaudžiai užgaunami ar pašieplami paskirti asmenys. Taip pat prisiminti,

kad Dirva visais galimais būdais skatintų jaunimą pratintis rašyti spaudoje.

Antroji rezoliucija skiriama Vatikanui. Referavo p. Gruzdy, pranešdamas, kad sąryšyje su 1000-čio metų jubiliejaus nuo pradžios įvedimo Katalikybės Lenkijoje minėjimu, Vatikanas išleido seriją pašto ženklų, kuriuose vienas ženklas vaizduoja Vilniaus Aušros Vartus, Kadanči Vilnius yra Lietuvos Valstybės sostinė, tai susirinkusieji mano, kad tokio pašto ženklo išleidimas galėtų tiktai paminėjimui kaikokio jubiliejaus susijusio su Katalikybės įvedimu Lietuvoje, bet ne Lenkijoje. Nutarta pavesti valdybai sureduoti protesto rezoliuciją ir ją persiųsti Vatikanui.

Priėmus rezoliucijas, oficialioji susirinkimo dalis buvo baigta, prasidėjo vaišės, kurios tęsėsi tikrai geroje nuotaikoje iki sutemos.

Buvo juntama, kad dalyviai liko patenkinti ir dėkingi p.p. Valiams ir skyriaus valdybai už taip puikias vaišes. (jg)

CHICAGO

* LB CENTRO VALDYBA, susitarusi su Šiaurės Amerikos Fizinio Auklėjimo ir Sporto sąjunga, organizuoja sporto vadovų kursus. Kursai įvyks š.m. rugpjūčio mėn. 21 - 28 d. Pottawattamie Resort, Route 3, Box 400, Benton Harbor, Mich. (apie 100 mylių nuo Chicago, ant Michigano ežero kranto). Norintieji kursuose dalyvauti registruojasi Centro valdybos adresu: Jonas Jasaitis, 7252 So. Whipple St., Chicago, Ill. 60629

* Dainų šventei bilietai iš anksto gaunami Karvelio prekybos namuose, 2715 W. 71 St., Chicago, Ill. Tel. 471-1424. Kainos 6, 5, 4, 3 ir 2 dol. Šventė įvyks liepos 3 d. International Amphitheatre, Chicagoje. Bilietus galima užsakyti paštu.

PAPILDYTA APYLINKĖS VALDYBA

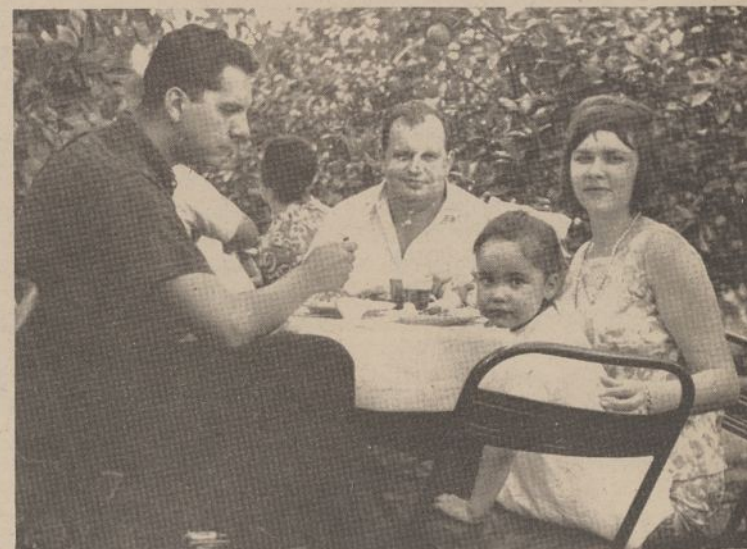
L.B. Gage Parko (Chicago) Apylinkės Valdyboje įvyko pasikeitimų. Dr. kun. J. Kubiliui J.S., atsisakius iš vicepirm. pareigų, jo vietai užimti pakviesta valdybos kandidatė Eugenija Breimerienė. Tokiu būdu naujai papildytos Apylinkės Valdybos sąstatas yra toks:

St. Gečas -- pirmininkas, spauda ir informacija; E. Breimerienė -- vicepirm., kultūros ir švietimo reikalams; B. Baras -- sekretorius; A. Pivlaitis -- kasininkas ir J. Kaunas

Jūra Gailiūsyte, Pasaulio Jaunimo Kongreso Finansų Komisijos sekretorė, (iš Cleveland, Ohio) lankėsi New York'e lėšų telkimo reikalais, kur kalbėjo per Lietuvos Atsiminimų radio valandėlę. Kairėje: prof. Joknbas Stukas, radio valandėlės vedėjas. Ged. Naujokaičio nuotrauka

KOLUMBIJOJ ŽUVO INŽ. A. DYRIKIS

Velionis inž. A. Dyrikis (vidury) viename pobūvy Medelline.

Birželio 3 d. naktį vairuodamas savo mašiną netoli Medellino miesto susidūrė su sunkvežimiu inž. Algis Dyrikis. Su juo kartu važiavę kiti du fabriko Apolo specialistai taip pat vietoje žuvo.

-- narys Lietuvių Fondo reikalams.

Dr. kun. J. Kubilius, J.S., pakviestas ir toliau pasileika artimais bendradarbiauti su Apylinkės Valdyba.

Apylinkės Valdyba daug dėmesio kreipia į kultūrinę veiklą. Ankstyvą pavasarį surengta paskaita: "Mūsų santykiavimas su pavergta tauta", praejo su dideliu susidomėjimu ir pasisekimu. Paskaitą skaitė net trys prelegentai. Prel. kun. Krupavičius paskaitos metu išsireiškė, kad tai esanti tik įžanga į tolimesnių šiuo klausimu rengtinių paskaitų ciklą. Apyl. valdyba tai priėmė dėmesin.

Rudenį, mokslo metams prasidėjus, bus suruošta plataus masto diskusinė paskaita švietimo klausimais. Paskaitai jau rengiamasi. O š.m. gruodžio 10 d., Jaunimo Centre, ruošiamas su naujomis meninėmis pajėgomis žymesnis koncertas. (sg.)

* Opera Lokys yra muzikos, dainos, kalbos ir šokio tamprus junginys. Komp. Dariaus Lapinsko operoje choreografiją paruošė Jaunutis Puodžiūnas, kuris drangė su Gražina Giedraitiene išpildys baletą šokius. Bilietai į operą Lokį platinami Marginių krautuvėje, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629, telef. PR 8-4585. Galima užsisakyti ir paštu. (Sk.)

Spėjama, kad nelaimė įvyko dėl greito važiavimo, nes sunkiai pakrautas sunkvežimis, su kuriuo jie susidūrė, buvo nublokštas, o iš Dyrikio vairuotos mašinos liko tik krūva blėkos.

Velionis Dyrikis buvo gimęs 1920 m. gruodžio 28 d. Rygoje. Nepriklausomybės laikais gyveno ir mokėsi Kaune. Čia baigė gimnaziją ir studijavo universitete. Prieš antrą bolševikmetį pasitraukė į vakarus, o iš čia emigravo į Kolumbiją. Čia jam nusišypsojo laimė, nes pasižymėjo kaip geriausias geležies liejimo specialistas. Paskutiniu laiku dirbo didžiausioje mašinų statybos fabrike Apolo, kurio gaminiai buvo eksportuojami net į JAV.

Palaidotas Medelline San Pedro kapinėse. Liko liūdesyje žmona Alina ir sūnus Algis, kuris šiuo metu studijuoja universitete inžineriją. Amerikoje gyvena motina Gilvydienė ir kiti giminės.

* Didieji STEREO RADIO, TV, transistoriniai pagauja visą pasaulį, RASOMOS, skaiciavimo, pinigams priimti mašinos ir t.t. Daug pigiau kaip kitur. Sparta atstovauja Royal, Olympia, Burroughs, Telefunken, Grundig, Zenith ir t.t. Pranešę kuo domitės, gausite katalogus su kainomis: SPARTA, P. O. Box 237, E. Northport, N. Y. 11731.

PAIEŠKOMI ASMENYS

Vanda Lapaitytė, gyvenusi Lankeliškiuose, Vilkauskio rajone. Ieško Juodaitytės Valės, Vinco, gyv. šakiai, P. Cvirkos g-vė 4.

Inž. Jocius Donatas, gyv. Kaunas, Neries krantinė 13-26. Ieško savo draugų, giminių ar pažįstamų.

DIRVOJE
DIDELIS
PASIRINKIMAS
NAUJŲ KNYGŲ!